ثبت: ۵۳۸
مسلسل: ۱۸۱۱۶
اسفند ۱۴۰۰
دوره یازدهم ــ سال دوم

اظهارنظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی»

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی
دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

شناسنامه گزارش	مرکز پژوهش‌ها مجلس شورای اسلامی	شماره مسلسل:۱۸۱۱۶ کد موضوعی: ۳۱۰

عنوان گزارش: اظهارنظر کارشناسی درباره: «طرح اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی»

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه صنعت)

تهیه و تدوین‌کنندگان: فاطمه میرجلیلی، محمد برزگرخسروی، سیدمحمدحسین فاطمی، سیدمهدی بنی‌طبا، مریم جانقریان

ناظران علمی: محمدحسن معادی رودسری، سعید شجاعی

همکاران: ـــــ

ویراستار تخصصی: ـــــ

ویراستار ادبی: ـــــ

واژه‌های کلیدی:

۱. اساسنامه

۲. شرکت ملی صنایع پتروشیمی

۳. سازمان توسعه‌ای

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰/۱۲/۱۶

به نام خدا

فهرست مطالب

چکیده ۱
مقدمه ۱
۱. روند تغییرات ساختاری در صنعت پتروشیمی کشور ۲
۲. قوانین مرتبط با سازمان‌های توسعه‌ای در کشور ۴
۳. نتایج مطالعات تطبیقی کارکردهای سازمان‌های توسعه‌ای ۵
۴. بررسی طرح ۶
جمع‌بندی و نتیجه‌گیری ۳۳
منابع و مآخذ ۳۳

اظهارنظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی»

چکیده

هدف از گزارش حاضر بررسی طرح «اصلاح قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی» است. عدم شفافیت در جایگاه و مسئولیت‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی یکی از چالش‌های ساختاری صنعت پتروشیمی در شرایط موجود است. یکی از علل اصلی آن فقدان اساسنامه جدید شرکت ملی صنایع پتروشیمی براساس نقش جدید آن در قالب سازمان توسعه‌ای است. با وجود قوانین بالادستی مبنی‌بر تدوین اساسنامه جدید برای سازمان‌های توسعه‌ای و البته اقدامات صورت گرفته در این خصوص ازسوی وزارت نفت، به‌دلیل عدم تقدیم لایحه، طرح اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی را مجلس شورای اسلامی تدوین و برای طی مراحل قانونی در دستور قرار گرفته است. نتایج گزارش حاضر نشان می‌دهد که قوانین بالادستی ازجمله قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و قانون اصلاح قانون نفت در طرح رعایت شده است. ازاین‌رو کلیات و جزئیات طرح پیشنهادی مورد تأیید است. لکن برای تدقیق بیشتر احکام طرح پیشنهادی، نکات اصلاحی در گزارش پیشنهاد شده است.

مقدمه

نزدیک به شصت سال از عمر صنعت پتروشیمی در کشور می‌گذرد. جذابیت و مزایای صنعت پتروشیمی در رشد و توسعه کشور به‌سرعت این صنعت را واجد اولویت در برنامه‌های عمرانی و توسعه ساخت. از سال‌های قبل از انقلاب اسلامی تا زمان اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، شرکت ملی صنایع پتروشیمی متولی توسعه این صنعت بود. پس از اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی همه شرکت‌های تولیدی صنعت پتروشیمی به بخش خصوصی واگذار شد و شرکت ملی صنایع پتروشمی به‌عنوان یک سازمان توسعه‌ای معرفی شد. با توجه به اینکه اساسنامه فعلی شرکت ملی صنایع پتروشیمی مصوب سال ۱۳۵۶ با برخی از اصول قانون اساسی و همچنین قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی مغایرت دارد و نظر به ضرورت شفاف شدن جایگاه شرکت ملی صنایع پتروشیمی و وظایف و اختیارات آن متناسب با نقش تعیین شده در قانون، تدوین اساسنامه جدید شرکت ملی صنایع پتروشیمی ضروری است. بنابراین در این گزارش

ابتدا روند تغییرات ساختاری در صنعت پتروشیمی کشور توضیح داده شد. سپس مروری بر قوانین مرتبط با سازمان‌های توسعه‌ای در کشور صورت گرفت. در بخش سوم نتایج مطالعات تطبیقی کارکردهای سازمان‌های توسعه‌ای ارائه شد. درنهایت در بخش چهارم مواد طرح به تفکیک احکام، مورد بررسی قرار گرفت.

۱. روند تغییرات ساختاری در صنعت پتروشیمی کشور

شرکت ملی صنایع پتروشیمی در سال ۱۳۴۲ با مالکیت دولت و با هدف توسعه و هدایت صنعت پتروشیمی کشور تشکیل شد و همه فعالیت‌های مربوط به ایجاد، تولید، توزیع و تجارت در صنعت پتروشیمی کشور در این شرکت متمرکز شد.

پس از اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل (۴۴) در سال ۱۳۸۶، مجتمع‌های پتروشیمی به بخش خصوصی واگذار شد. در حال حاضر نزدیک به ۱۸ درصد از سهام هلدینگ خلیج فارس[۱] و سهام عدالت شرکت‌های واگذار شده در اختیار شرکت ملی صنایع پتروشیمی است. شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی نیز مطابق قانون به‌عنوان یک واحد پژوهش بنیادی و توسعه‌ای که در جهت خودکفایی فعالیت می‌کند به‌صورت یک شرکت حاکمیتی در مالکیت شرکت ملی صنایع پتروشیمی باقی ماند.[۲]

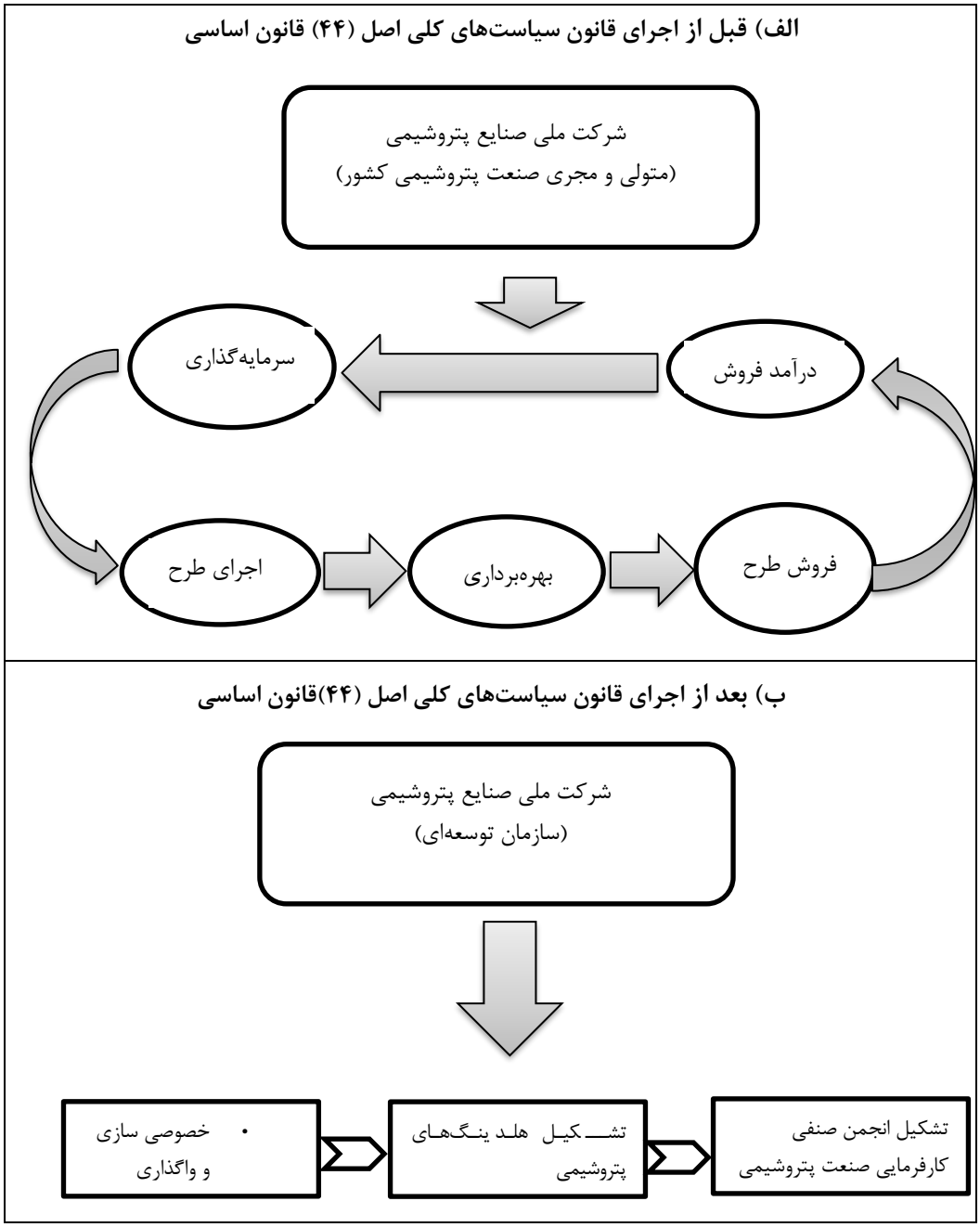
پس از واگذاری مجتمع‌های پتروشیمی، هلدینگ‌های پتروشیمی در این صنعت فعال شدند. به‌طوری‌که در حال حاضر بیش از پنج مجموعه شامل هلدینگ صنایع پتروشیمی خلیج فارس، سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تأمین (تاپیکو)، گروه گسترش نفت و گاز پارسیان، گروه پتروشیمی سرمایه‌گذاری ایرانیان (پترول) و هلدینگ پتروفرهنگ در این صنعت فعال هستند. در نمودار ۱ تغییر فضای کسب‌وکار صنعت پتروشیمی و نقش شرکت ملی صنایع پتروشیمی قبل و بعد از اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی نشان داده شده است.

---

۱. شایان ذکر است سهام شرکت پتروشیمی صنایع خلیج فارس متعلق به شرکت ملی صنایع پتروشیمی در فهرست واگذاری‌ها قرار گرفته است.

۲. سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، پتروشیمی ابن‌سینا و هگمتانه نیز از واحدها و شرکت‌های تابعه و وابسته شرکت ملی صنایع پتروشیمی هستند.

نمودار ۱. فضای کسب‌وکار صنعت پتروشیمی و نقش شرکت ملی صنایع پتروشیمی قبل و بعد از اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی

مأخذ: شرکت ملی صنایع پتروشیمی در قالب سازمان توسعه‌ای، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، ۱۳۹۹.

همان‌طور که از نمودار ۱ مشخص است قبل از اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی شرکت ملی صنایع پتروشیمی متولی و مجری صنعت پتروشیمی کشور بوده است. اما بعد از اجرای قانون مزبور به موجب ماده (۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به‌عنوان سازمان توسعه‌ای محسوب شد.

۲. قوانین مرتبط با سازمان‌های توسعه‌ای در کشور

- **قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور**

ماده (۵) ــ سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، شرکت شهرک‌های کشاورزی و سازمان توسعه‌ای ذی‌ربط پتروشیمی در وزارت نفت با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی براساس قانون تأسیس و اساسنامه خود اداره گردیده و از شمول قوانین مدیریت خدمات کشوری و محاسبات عمومی کشور به‌جز در مواردی که از بودجه عمومی استفاده می‌کنند، مستثنا می‌باشند. تسری قوانین به این سازمان‌ها مستلزم ذکر نام است.

- **قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی**

تبصره «۳» بند «الف» ماده (۳)- دولت می‌تواند از طریق سازمان‌های توسعه‌ای پس از فراخوان عمومی ازسوی وزارتخانه یا شرکت مادرتخصصی ذی‌ربط و احراز عدم تمایل بخش‌های غیردولتی برای سرمایه‌گذاری بدون مشارکت دولت، در طرح‌های اقتصادی موضوع فعالیت‌های گروه یک ماده (۲) این قانون در مناطق کمترتوسعه‌یافته و یا در صنایع پیشرفته با فناوری بالا و یا صنایع خطرپذیر در کلیه مناطق کشور به سرمایه‌گذاری مشترک با بخش‌های غیردولتی اقدام کند.[۱] در صورتی که پس از اعلان فراخوان عمومی محرز شود که بخش‌های غیردولتی تمایلی به سرمایه‌گذاری در طرح‌های مورد نظر را به هر میزان ندارند، سازمان‌های توسعه‌ای می‌توانند نسبت به سرمایه‌گذاری در طرح مورد نظر تا صد درصد (۱۰۰٪) اقدام کنند.

تبصره «۷» بند «الف» ماده (۳)- سرمایه‌گذاری و مشارکت سازمان‌های توسعه‌ای کشور در فعالیت‌های موضوع گروه (۲) ماده (۲) این قانون و در چارچوب قانون تأسیس و اساسنامه آن سازمان‌ها، با رعایت سقف تعیین شده در مورد سهم بازار موضوع تبصره «۱» بند «ب» ماده (۳) مجاز است، مشروط به اینکه موارد مشارکت و سرمایه‌گذاری در گروه (۲) باشد و مازاد بر سقف تعیین شده برای فعالیت‌های این گروه حداکثر ظرف سه سال از شروع بهره‌برداری واگذار شود.

سهم الشرکه و حق تقدم سازمان‌ها در بنگاه‌های موضوع گروه‌های (۱) و (۲) تا هنگامی که واگذار نشده است توسط سازمان توسعه‌ای ذی‌ربط اداره می‌شود. وجوه حاصل از واگذاری‌ها جهت اجرای مفاد بند «د» سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی و ماده (۲۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی به خزانه واریز می‌شود. هفتاد درصد (۷۰ ٪) وجوه حاصل از واگذاری شرکت‌های وابسته به سازمان‌های توسعه‌ای کشور در اختیار سازمان‌های مذکور برای مشارکت

---

۱. سهام یا قدرالسهم دولتي ناشي از این نوع سرمایه‌گذاري باید در قالب بنگاه جدید حداکثر ظرف مدت سه سال پس از اخذ پروانه بهره‌برداري با رعایت مقررات این قانون واگذار شود. عدم واگذاري بنگاه، در حکم تصرف غیرقانوني در اموال عمومي محسوب مي‌شود.

با بخش غیردولتی به‌منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه‌یافته، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام، ایفای وظایف حاکمیتی در حوزه‌های نوین با فناوری پیشرفته و پرخطر و آماده‌سازی بنگاه‌ها جهت واگذاری مصرف می‌شود.

برای انجام بقیه تکالیف مذکور در بند «د» سیاست‌ها و ماده (۲۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی از محل وجوه حاصل از واگذاری سایر شرکت‌ها عمل می‌شود.

- **قانون برنامه پنجم توسعه**

ماده (۱۵۲)ـ به دولـت اجازه داده می‌شود در جهت تقویت سازمان‌های توسعه‌ای از طریق اعمال اصلاحات لازم در اساسنامه و مقررات ناظر بر آنها و حذف موانع سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی با رویکرد تحرک، کارایی، خوداتکایی و خطرپذیری (ریسک) براساس مصوبات هیئت وزیران و با رعایت قانون نحوه اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی اقدام قانونی به‌عمل آورد.[۱]

مطابق قوانین کشور نقش شرکت ملی صنایع پتروشیمی پس از اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی تغییر کرد. بنابراین ضرورت دارد به‌منظور ایجاد شفافیت در جایگاه و مسئولیت‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی و مرزبندی فعالیت‌ها در صنعت پتروشیمی کشور، اساسنامه این شرکت تدوین و شرح وظایف و اختیارات آن به‌طور دقیق مشخص شود. برای این منظور در ادامه نتایج مطالعات تطبیقی درخصوص کارکردهای سازمان‌های توسعه‌ای فعال در جهان ارائه شده است.

۳. نتایج مطالعات تطبیقی کارکردهای سازمان‌های توسعه‌ای

سازمان‌های توسعه‌ای نهادهایی هستند که به‌عنوان پیشران توسعه و تسهیلگر با هدف شناسایی نقاط شکست بازار و جبران آن عمل می‌کنند. در جدول ۱ نمونه‌ای از سازمان‌های توسعه‌ای فعال در کشورهای مختلف و کارکردهای آنها ارائه شده است.

۱. با توجه به پایان اعتبار قانون برنامه پنجم توسعه این حکم در حال حاضر لازم‌الاجرا نیست. لکن در زمان اجراي قانون برنامه پنجم توسعه، اصلاح اساسنامه شرکت ملي صنايع پتروشيمي مصوب نشد.

۱. کارکردهای سازمان‌های توسعه‌ای در کشورهای مختلف دنیا

نام سازمان توسعه‌ای	توسعه فناوری و پوشش ریسک	تکمیل زنجیره ارزش صنعت، شبکه‌سازی و به‌هم‌رسانی کسب‌وکارها	توانمندسازی مدیریتی و انسانی	توسعه بازارهای داخلی و صادراتی	گسترش منابع مالی و سرمایه‌گذاری	پشتیبانی مالی، فنی، اطلاعاتی و زیرساختی
سازمان توسعه سرمایه‌گذاری مالزی	✓	✓			✓	✓
شرکت توسعه تجارت خارجی مالزی			✓	✓		✓
آژانس پیشبرد سرمایه‌گذاری و تجارت کره جنوبی		✓	✓	✓	✓	✓
آژانس توسعه صنعتی ایرلند					✓	
آژانس توسعه اقتصادی و سرمایه‌گذاری ایتالیا	✓	✓	✓		✓	
سازمان تجارت خارجی ژاپن		✓		✓		

مأخذ: سازمان‌های توسعه‌ای، مأموریت و کارکردهای اصلی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، ۱۳۹۹.

همان‌طور که از جدول ۱ مشخص است سازمان‌های توسعه‌ای فعال در کشورهای مختلف بر مشارکت و تسهیل‌گری در زمینه‌های توسعه فناوری و پوشش ریسک، توسعه بازار، سرمایه‌گذاری، ایجاد و مدیریت زیرساخت‌ها و خدمات پشتیبانی و شبکه‌سازی و تکمیل زنجیره ارزش تمرکز کرده‌اند. البته مطابق جدول ۱ هر سازمان توسعه‌ای متناسب با ساختار هر کشور و رویکرد کلی آن یک یا چند مأموریت و کارکرد اصلی را مورد توجه قرار داده و لزوماً همه موارد برای مأموریت‌های یک سازمان توسعه‌ای مدنظر نیست. به‌طور خلاصه اهم محورهای اصلی مأموریت‌های سازمان‌های توسعه‌ای شامل توسعه فناوری و پوشش ریسک، تکمیل زنجیره ارزش صنعت (شناسایی نقاط شکست بازار و جبران آن)، شبکه‌سازی و به‌هم‌رسانی کسب‌وکارها، توانمندسازی مدیریتی و انسانی، توسعه بازارهای داخلی و خارجی،گسترش سرمایه‌گذاری، منابع مالی و جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و پشتیبانی مالی، فنی، اطلاعاتی و زیرساختی و فراهم کردن بسترهای لازم برای توانمند کردن و ورود بخش خصوصی به صنعت است.

۴. بررسی طرح

فقدان اساسنامه جدید[1] مصوب براساس نقش جدید سازمان توسعه‌ای شرکت ملی صنایع پتروشیمی و مشخص نبودن حیطه وظایف و اختیارات این شرکت یکی از چالش‌های آن در قالب نقش جدید است. با هدف رفع این نقیصه، طرح اصلاح قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی در مجلس شورای

۱. آخرین اساسنامه این شرکت مصوب سال ۱۳۵۶ است.

اسلامی تدوین شد. در ادامه نکاتی درخصوص اصلاح مواد طرح مذکور ارائه شده است. طرح حاضر درخصوص برخی احکام قانونی که لازم است در قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی لحاظ شده باشد، سکوت کرده است و باید درخصوص این موارد حکم مشخصی بیان شود که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. ماده (۱۲) قانون[۱] اساسنامه شرکت ملی نفت ایران مصوب سال ۱۳۹۵ ناظر بر نایب‌رئیس جلسات مجمع عمومی، ۲. ماده (۱۶) قانون مزبور[۲] ناظر بر صورتجلسات مجمع، ۳. حکم ماده (۲۳) قانون مزبور،[۳] ۴. حکم ماده (۲۴) قانون مزبور،[۴] ۵. مواد (۳۱) و (۳۲) قانون مزبور،[۵] ۶. ماده (۳۴) و صدر ماده (۳۵) قانون مزبور،[۶] ۷. مواد (۴۴) تا (۴۹) قانون مزبور،[۷] ۸. ماده (۶۵) قانون مزبور،[۸] ۹. مواد (۶۷) و (۶۸) قانون

---

۱. ماده (۱۲)- جلسات مجمع عمومي در مركز اصلي شركت تشكيل مي‌شود و رياست جلسات در غياب رئيس مجمع برعهده رئيس سازمان مديريت و برنامه‌ريزي كشور است.
۲. ماده (۱٦)- صورتجلسات هريك از مجامع بايد به امضاي اعضاي حاضر در آن جلسه برسد. دبير مجمع مكلف است يك نسخه از صورتجلسات مجمع را حداكثر ظرف مهلت يك ماه پس از هر جلسه براي دبيرخانه هيئت عالي نظارت بر منابع نفتي موضوع ماده (۳) قانون نفت ارسال نمايد.
۳. ماده (۲۳)- هرگاه در مجمع عمومي در مورد تمام يا برخي از موضوعات مندرج در دستور جلسه اتخاذ تصميم نشود، رئيس جلسه بايد تنفس اعلام و تاريخ جلسه بعد را كه نبايد ديرتر از دو هفته باشد تعيين و به حاضران اعلام كند. تشكيل جلسه بعد به دعوت مجدد نياز ندارد.
٤. ماده (٢٤)- در مجامع عمومي براي انتخاب هيئت‌مديره و حسابرس مستقل و بازرس قانوني و تصويب صورت‌هاي مالي و بودجه، رأي‌گيري به‌صورت علني انجام مي‌گيرد، مگر اينكه مجمع، رأي‌گيري به‌صورت مخفي را تصويب كند.
۵. ماده (۳۱)- اعضاي هيئت‌مديره در صورت انقضاي مدت تصدي تا زمان انتخاب عضو جديد يا ابقاي آنها توسط مجمع عمومي عادي، همچنان مسئوليت‌هاي هيئت‌مديره را برعهده دارند.
ماده (۳۲)- در صورت فوت، حجر، استعفا، يا عزل هريك از اعضاي اصلي يا علي‌البدل هيئت‌مديره شركت يا معذوريت يا ممنوعيت هريك از آنان از تصدي عضويت در هيئت‌مديره، اعضاي باقي‌مانده هيئت‌مديره و نيز حسابرس مستقل و بازرس قانوني بايد به فوريت مراتب را به رئيس مجمع براي تكميل تعداد اعضاء مطابق مقررات اين اساسنامه، اعلام كنند. رئيس مجمع عمومي مكلف است موضوع تكميل تعداد اعضاي هيئت‌مديره را در دستور اولين جلسه مجمع قرار دهد، مگر اينكه به موجب موارد مذكور تعداد اعضاي هيئت‌مديره از هفت نفر كمتر شود كه در اين صورت رئيس مجمع عمومي مكلف است ظرف مهلت بيست روز پس از اطلاع از شرايط، مجمع عمومي عادي را جهت تكميل تعداد اعضاي هيئت‌مديره دعوت كند. در غير اين صورت حسابرس مستقل و بازرس قانوني موظف است براي تشكيل مجمع عمومي عادي جهت تكميل تعداد اعضاي هيئت‌مديره مطابق ذيل تبصره ماده (۳۲) اين اساسنامه اقدام نمايد.
٦. ماده (۳۴)- در صورت تخلف هيئت‌مديره از انجام وظايف قانوني كه به موجب اين اساسنامه عهده‌دار آن شده است، مجمع عمومي مي‌تواند با تشكيل جلسه مطابق مقررات اين اساسنامه و استماع توضيحات اعضاي هيئت‌مديره، نسبت به عزل يا ادامه خدمت هريك از آنها يا تمامي آنها، تصميم مقتضي را اتخاذ نمايد. فاصله دعوت از اعضاي هيئت‌مديره تا تشكيل جلسه مجمع عمومي موضوع اين ماده نبايد از ده روز كمتر باشد.
ماده (۳۵)- هيئت‌مديره در اولين جلسه كه با حضور تمامي اعضاي اصلي تشكيل مي‌شود، با اكثريت آراء از بين اعضاي اصلي هيئت‌مديره يك رئيس و يك نايب‌رئيس براي همان دوره هيئت‌مديره تعيين مي‌كند. ...
۷. ماده (٤٤)- اعضاي هيئت‌مديره منفرداً و مشتركاً در مقابل شركت و اشخاص ثالث نسبت به تخلف از مفاد اين اساسنامه و مصوبات مجمع عمومي مسئول مي‌باشند.
ماده (٤۵)- اعضاي هيئت‌مديره پيش از انتصاب و پس از ترك مسئوليت، بايد اظهارنامه‌اي مبني‌بر ميزان دارايي‌شان ارائه كنند كه در شركت ثبت و ضبط مي‌شود و نسخه‌اي از آن براي رئيس مجمع عمومي ارسال مي‌گردد. اظهارنامه موضوع حكم اين ماده به‌صورت خيلي محرمانه نگهداري خواهد شد.
ماده (٤٦)- اعضاي هيئت‌مديره، حسابرس مستقل و بازرس قانوني و كارمندان شركت مشمول لايحه قانوني منع مداخله وزرا و نمايندگان مجلسين و كارمندان در معاملات دولتي و كشوري مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲ مي‌باشند.
ماده (۴۷)- اعضاي هيئت‌مديره، مديرعامل و مديران ارشد شركت در زمان مسئوليت و نيز تا دو سال بعد از اتمام خدمت در شركت، نمي‌توانند در رقابت با شركت، فعاليت نمايند. كاركنان شركت نيز نمي‌توانند در زمان فعاليت خود در شركت، در فعاليت تجاري مشابه فعاليت‌هاي شركت يا در رقابت با فعاليت‌هاي شركت مشاركت نمايند.
ماده (٤٨)- مجمع عمومي مي‌تواند تخصيص مبلغ معيني را به‌عنوان پاداش سالانه هيئت‌مديره و مديرعامل به‌طور خاص تصويب كند. حداكثر مبلغ پاداش سالانه پرداختي به هريك از اعضاي هيئت‌مديره و مديرعامل تحت هر عنوان نبايد به‌ترتيب از دو برابر و سه برابر مجموع حقوق و مزاياي ثابت ماهانه وي در پايان سال مالي مورد رسيدگي، بيشتر باشد.
تبصره- مديرعامل فقط از يك پاداش بهره‌مند مي‌شود.
ماده (٤۹)- هيئت‌مديره شركت، نماينده صاحب سهام شركت در مجامع عمومي شركت‌هاي فرعي تابعه و شركت‌هاي وابسته به شركت مي‌باشد و اعمال كليه حقوق شركت در شركت‌هاي مذكور را برعهده دارد. منظور از شركت‌هاي وابسته، شركت‌هايي است كه پنجاه درصد (۵۰٪) از سهام آنها يا كمتر متعلق به شركت است.
۸. ماده (٦۵)- شركت مكلف است دفاتر خود را براساس مقررات قانون تجارت و آيين‌نامه‌هاي اجرايي مصوب مجمع عمومي به‌صورت كاغذي و الكترونيك با رعايت اصول حفاظت و امنيت اطلاعات تنظيم و نگهداري كند.

مزبور،[1] ۱۰. مواد (۷۶) و (۷۷) قانون مزبور[2].

۱. ماده (٦٧)- در تنظيم صورت‌هاي مالي هرسال بايد همان رويه‌هاي حسابداري كه در سال مالي قبل به كاررفته است رعايت شود. در صورت تغيير در رويه‌هاي حسابداري، صورت‌هاي مالي بايد به هر دو رويه تهيه و ارائه گردد تا مجمع عمومي با ملاحظه آنها و با توجه به گزارش هيئت‌مديره، مديرعامل و حسابرس مستقل و بازرس قانوني در مورد صورت‌هاي مذكور تصميم بگيرد.
ماده (٦٨)- ميزان استهلاك نسبت به انواع دارايي‌هاي شركت طبق معيارهاي متداول در صنعت نفت به پيشنهاد هيئت‌مديره تعيين و پس از تصويب وزارت امور اقتصادي و دارايي ملاك محاسبه و اعمال حساب است. ديوني كه شركت بابت شركت‌هاي فرعي تابعه تضمين كرده است بايد با قيد مبلغ در صورت‌هاي مالي درج شود.
۲. ماده (٧٦)- حق برداشت از حساب‌هاي شركت با امضاي مديرعامل و مدير امور مالي شركت مي‌باشد كه حسب ضرورت مي‌توانند حق امضاي خود را بنا به تشخيص به كاركنان ذي‌صلاح در شركت تفويض نمايند در اين صورت مقام تفويض‌كننده و تفويض‌شونده مستقلاً مسئول مي‌باشند.

جدول ۲. بررسی مواد طرح اصلاح اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
عنوان طرح: اصلاح قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی	- **در عنوان طرح باید واژه «اصلاح» حذف شود.** زیرا اعتبار قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی مصوب ۱۳۵۶، محل تأمل است و درنتیجه، اصلاح آن قانون، موضوعاً منتفی است. توضیح اینکه شورای نگهبان در بند «۱۲» نامه شماره ۶۰۲۰/۱۰۲/۹۴ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۶ نظر خود را در مورد طرح اساسنامه شرکت ملی نفت ایران مصوب ۱۳۹۴/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی اعلام کرد که «با توجه به نظریات سابق این شورا از تاریخ تصویب لایحه قانونی تأسیس وزارت نفت مصوب ۱۳۵۸/۷/۸، اساسنامه شرکت‌های مذکور در آن ازجمله قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران منسوخ شده است» و یکی از این شرکت‌ها، شرکت ملی صنایع پتروشیمی (موضوع ماده (۱) قانون مزبور) است. فارغ از نظر شورای نگهبان، براساس ماده (۴) قانون نفت مصوب ۱۳۶۶، «اساسنامه‌های شرکت‌های نفت و گاز و پتروشیمی پس از تصویب مجلس شورای اسلامی به مورد اجرا گذارده خواهد شد» و بر همین اساس شورای نگهبان در موارد متعددی تصریح بر عنوان شرکت‌های مزبور در قوانین بودجه را مورد ایراد قرار داده است. بنابراین قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی از حیث اعتبار محل تأمل بوده و اصلاح آن به موجب این طرح، خالی از معنا است و باید عنوان طرح اصلاح شود.
ماده (۱)- شرکت ملی صنایع پتروشیمی که به موجب تبصره «۶۴» قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۴۳ کل کشور تأسیس گردیده، از این پس در این اساسنامه شرکت نامیده می‌شود و براساس بند «۱۸» ماده (۱) قانون اصلاح قانون نفت سال ۱۳۹۰ از شرکت‌های اصلی تابعه وزارت نفت محسوب و براساس ماده (۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴ در قالب سازمان توسعه‌ای است که مطابق با این اساسنامه و سایر قوانین مربوط به نفت، گاز و پتروشیمی ازجمله قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۹ دارای شخصیت حقوقی مستقل است. **تبصره «۱»ـ** جز در موارد مذکور در مواد (۱۸)، (۲۷) و تبصره «۲۷» این اساسنامه، هرنوع	- عبارت ماده (۱) نیاز به اصلاح دارد؛ زیرا بخشی از آن، تکرار احکام قانونی است که این تکرار زاید است مگر اینکه از باب تأکید بوده و این تأکید ضرورت داشته باشد. عبارت «و براساس بند «۱۸» ... سازمان توسعه‌ای است» تکرار احکام قانونی است. درعین‌حال نظر به ضرورت تأکید بر حکم قانونی مزبور، تکرار آن بلامانع است. - در تبصره «۱» ماده (۱) عبارت «تبصره «۲۷» این اساسنامه» واجد ابهام است؛ **زیرا چنین تبصره‌ای وجود ندارد. باید دقیقاً مشخص شود که منظور از آن عبارت، کدام حکم از این اساسنامه است.** - در تبصره «۲» ماده (۱)، باید قواعد و شرایط تأسیس «دفاتر، شعب یا نمایندگی» در مرجعی قانونی و با ثبات مناسب تعیین شود. **بنابراین پیشنهاد می‌شود عبارت «با تأیید مجمع شرکت» قبل از عبارت «تأسیس نماید» اضافه شود.**

۱. موادي از طرح که در جدول نیامده است، نکته اصلاحي یا تکمیلي نداشته است.

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
تغییر در سرمایه شرکت پس از تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده، جهت طی تشریفات قانونی به وزارت نفت ارسال می‌گردد. **تبصره «۲»**- مرکز اصلی شرکت در تهران است و برای مدت نامحدود تأسیس شده است. شرکت می‌تواند دفاتر، شعب یا نمایندگی در داخل و خارج کشور تأسیس نماید.	
ماده (۲) مکرر	حکم ماده (۲) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران مبنی‌بر اینکه «اصطلاحات و تعاریف مندرج در قانون نفت و اصلاحات و الحاقات بعدی آن در این اساسنامه نیز معتبر است»، در این طرح، تکرار نشده است. این عدم تکرار، می‌تواند موجب ابهام در اصطلاحات این طرح با قانون مزبور یا ایجاد چند تعریف قانونی برای یک اصطلاح شود؛ **بنابراین پیشنهاد می شود ماده (۲) به شرح ذیل به متن اساسنامه اضافه شود:** **متن پیشنهادی برای ماده (۲) (تعاریف)** «علاوه بر اصطلاحات و تعاریف مندرج در قانون نفت (مصوب ۱۳۹۰/۰۴/۰۸) و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها که در این اساسنامه نیز معتبر است، واژگان و عبارات تکمیلی ذیل نیز مورد استناد می‌باشد. **شرکت وابسته:** شرکتی است دارای شخصیت حقوقی مستقل که پنجاه درصد و کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) از سهام آن متعلق به شرکت ملی صنایع پتروشیمی باشد. **شرکت‌های تابعه:** شرکتی است دارای شخصیت حقوقی مستقل که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) از سهام آن متعلق به شرکت ملی صنایع پتروشیمی باشد. **شرکت وابسته تحت کنترل:** شرکتی است دارای شخصیت حقوقی مستقل که کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) از سهام آن متعلق به شرکت ملی صنایع پتروشیمی بوده و اکثریت اعضای هیئت‌مدیره آن توسط این شرکت تعیین می‌شود».
ماده (۲)- سرمایه شرکت در زمان تصویب این اساسنامه مبلغ شصت‌وهفت هزار و پانصد میلیارد ریال (۶۷/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) منقسم به شش میلیارد و هفتصدوپنجاه میلیون (۶/۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰) سهم ده هزار ریالی با نام بوده که تماماً پرداخت شده است. کلیه سهام شرکت متعلق به دولت جمهوری اسلامی ایران است.	مورد تأیید است.

متن طرح[1]		اظهارنظر کارشناسی مرکز
ماده (۳)- موضوع فعالیت شرکت عبارت است از مدیریت و راهبری، بسترسازی و تسهیل‌گری در صنعت پتروشیمی کشور، تحقیق و توسعه و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های توسعه‌ای و تولیدی صنعت پتروشیمی و صنایع پیشرفته با فناوری بالا و یا صنایع خطرپذیر با رعایت مشخصات و سهم‌های تعیین شده در ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸و اصلاحات بعدی.		- عبارت «فعالیت‌های توسعه‌ای» در ماده (۳)، به‌دلیل نداشتن تعریف قانونی، ابهام دارد و این ابهام به‌دلیل مغایرت آن با بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری ابلاغی ۱۳۹۸/۷/۶ مقام معظم رهبری، با اصول (۵۷) و (۱۱۰) (بند «۱») قانون اساسی مغایرت دارد. - در این ماده، **صنایع پیشرفته و خطرپذیر به‌طور عام آمده در صورتی که می‌بایست منحصر در حوزه پتروشیمی شده باشد.**
	صدر ماده (۴)- وظایف و اختیارات شرکت براساس سیاست‌ها و راهبردهای وزارت نفت و مطابق با قوانین، مقررات و استانداردهای مربوط عبارتند از:	– در صدر ماده (۴) واژه «استانداردهای مربوط» واجد ابهام است زیرا درخصوص هریک از موارد این ماده استاندارد مصوبی وجود ندارد و مرجع تصویب آن مشخص نیست. همچنین قید «سیاست‌ها و راهبردهای وزارت نفت» واجد ابهام است زیرا این امر ضابطه اعمال صلاحیت‌های شرکت شده است و وزارت نفت شامل مقامات این وزارتخانه علاوه بر مقام وزیر است که این امر محل ایراد و مغایر با اصول (۶۰) و (۱۳۸) قانون اساسی است. **بنابراین پیشنهاد می‌شود صدر ماده (۴) به شرح زیر اصلاح شود:** «وظایف و اختیارات شرکت مطابق با قوانین و مقررات مربوط عبارتند از:»
ماده (۴)- وظایف و اختیارات شرکت براساس سیاست‌ها و راهبردهای وزارت نفت و مطابق با قوانین، مقررات و استانداردهای مربوط عبارتند از:	۱. انعقاد قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی و نیز با دولت‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌های بین‌المللی در راستای انجام فعالیت‌های موضوع شرکت،	مورد تأیید است.
	۲. خرید، فروش، اجاره، تأسیس، تکمیل، توسعه، نگهداری، تعمیر و حفاظت از کارخانه‌ها، دستگاه‌ها، تأسیسات و تجهیزات ارتباطات لازم ازجمله برقراری سرویس‌های مخابراتی با سیم و بی‌سیم در چارچوب قوانین و مقررات، با هماهنگی و اخذ مجوز از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، ایجاد و به‌کار انداختن راه‌آهن و یا بندر در مواردی که عملیات شرکت ایجاب نماید با اجازه قبلی دولت،	- در بند «۲» ماده (۴) استفاده از واژه غیرفارسی «سرویس» مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است. بنابراین پیشنهاد می‌شود عبارت «خدمات» جایگزین شود. - در بند «۲» ماده (۴) تصریح بر قید «در چارچوب قوانین و مقررات» با توجه به تصریح صدر ماده (۴) بر عبارت «مطابق با قوانین، مقررات» تکراری و زاید است. - در بند «۲» ماده (۴) ایجاد و به‌کار انداختن راه‌آهن و یا بندر با توجه به صلاحیت‌های وزارت راه و شهرسازی در این زمینه مغایر نظام اداری صحیح موضوع بند «۱۰» اصل سوم قانون اساسی بوده و به‌دلیل موازی‌کاری مغایر بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است. ازطرفی واژه دولت در ذیل بند «۲» ماده (۴) به‌دلیل داشتن تعاریف

متن طرح[1]		اظهارنظر کارشناسی مرکز
		متعدد، ابهام دارد. **بنابراین پیشنهاد می‌شود به‌جای عبارت «با اجازه قبلی دولت» عبارت «با اجازه قبلی وزارتخانه مربوط» جایگزین شود.**
	۳. ثبت پروانه‌های اختراع، طرح‌های صنعتی و علائم و نام‌های تجاری متعلق به شرکت در مراجع مربوط و نیز خرید و تملک حق بهره‌برداری از اختراعات، طرح‌های صنعتی و دانش فنی متعلق به اشخاص ثالث در حوزه مربوط به صنعت پتروشیمی و صنایع وابسته به آن،	مورد تأیید است.
	۴. کمک و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و اشخاص ایرانی مرتبط با طراحی و تولید دانش فنی و تجهیزات مورد نیاز صنعت پتروشیمی در داخل کشور،	بند «۴» ماده (۴) به‌دلیل ایجاد بار مالی برای دولت مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی است همچنین منظور از «کمک» و «حمایت» نیز واجد ابهام است. **متن ذیل برای جایگزینی بند «۴» ماده (۴) پیشنهاد می‌شود:** «ایفای نقش فعال در زیست بوم فناوری صنعت پتروشیمی با مشارکت و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، کمک‌نوآورها (استارت‌آپ‌ها)، دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های داخلی و مشارکت و همکاری‌های فناورانه با شرکت‌ها و مؤسسات بین‌المللی با هدف جذب، انتقال و به اشتراک‌گذاری دانش فنی»
	۵. همکاری با وزارت نفت در تدوین چشم‌انداز و تهیه برنامه‌های راهبردی توسعه صنعت پتروشیمی در افق‌های کوتاه‌مدت (۵ ساله) و میان‌مدت (۱۰ساله) و بلندمدت (۲۰ ساله) با رویکرد توسعه پایدار و تکمیل زنجیره ارزش،	**در بند «۵» ماده (۴) افق‌های زمانی با آنچه در قوانین برنامه توسعه و ماده (۱) قانون برنامه و بودجه کشور (کوتاه‌مدت ۱ ساله و میان‌مدت ۵ ساله و بلندمدت ۱۰ ساله و بیشتر) آمده است تطابق ندارد.**
	۶. جذب سرمایه، سرمایه‌گذاری مستقل یا مشترک در فعالیت‌های مرتبط با موضوع شرکت در داخل و خارج کشور،	مورد تأیید است.

متن طرح[1]		اظهارنظر کارشناسی مرکز
	۷. هدایت و راهبری شرکت‌های فرعی تابعه و شرکت‌های وابسته جهت تحقق موضوع فعالیت شرکت،	در بند «۷» ماده (۴) تعاریف و مفاهیم شرکت‌های فرعی تابعه و شرکت‌های وابسته معلوم نیست و واجد ابهام می‌باشد؛ بنابراین به‌دلیل عدم شفافیت مغایر بند «۱۳» سیاست‌های کلی نظام اداری و جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری است. همچنین مرجع صلاحیت‌دار برای تأسیس این شرکت‌ها و تصویب اساسنامه آنها نیز معلوم نیست. **بنابراین پیشنهاد می‌شود در بخش تعاریف واژه‌های شرکت‌های فرعی تابعه و شرکت‌های وابسته تعریف شود.**
	۸. دریافت وام یا اعتبار از منابع داخلی یا خارجی و اعطای وام یا اعتبار و تضامین به اشخاص حقیقی یا حقوقی اعم از داخلی یا خارجی به‌منظور اجرای مقاصد شرکت،	مورد تأیید است.
	۹. انجام مطالعات و تحقیقات و بررسی‌های فنی، علمی، بازرگانی و اقتصادی درخصوص عملیات و فعالیت‌های مرتبط با موضوع شرکت در چارچوب نظام جامع پژوهشی وزارت نفت با استفاده از ظرفیت‌های پژوهشی داخل و خارج صنعت،	مورد تأیید است.
	۱۰. اجرای اصول ایمنی و پدافند غیرعامل و حفظ محیط زیست و سلامت در تمام حوزه‌های فعالیت شرکت و شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته،	در بندهای «۱۰» تا «۱۳» ماده (۴)، اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ابهام دارد.
	۱۱. تدوین و اصلاح ساختار و تشکیلات شرکت، شعب و نمایندگی‌های آن و شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته در راستای استفاده حداکثری و بهینه از سرمایه‌ها، تجهیزات و منابع انسانی در اختیار،	بند «۱۱» ماده (۴) به تدوین و اصلاح ساختار و تشکیلات شرکت‌های تابعه و وابسته اشاره دارد، در صورتی که شرکت وابسته مطابق استاندارد حسابرسی به شرکتی اطلاق می‌شود که زیر ۵۰ درصد از سهام آن متعلق به شرکت مادر باشد. در این شرایط، مجمع عمومی شرکت الزاماً در اختیار شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیست که درخصوص اصلاح ساختار و تشکیلات آن بتواند رأساً تصمیم‌گیری نماید. **پیشنهاد می‌شود در بند «۱۱» پس از رفع ابهام در مورد اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته عبارت«شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته» به «شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته تحت کنترل» اصلاح شود.**

متن طرح[1]		اظهارنظر کارشناسی مرکز
	۱۲. طراحی و برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی مرتبط با موضوع فعالیت شرکت و شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته و تربیت مدیران کارآمد با اولویت استفاده از ظرفیت‌های آموزشی مراکز علمی و دانشگاهی،	مورد تأیید است.
	۱۳. تأسیس، ادغام، انحلال، تجزیه و واگذاری شرکت‌های فرعی تابعه شرکت و وابسته در داخل و خارج از کشور با رعایت قوانین و مقررات مربوط،	- در بند «۱۳» ماده (۴) عبارت «با رعایت قوانین و مقررات مربوط» علاوه بر زاید بودن به‌دلیل تصریح صدر ماده (۴) بر عبارت «مطابق با قوانین، مقررات»، واجد ابهام است. همچنین به‌دلیل فقدان حکم قانونی درخصوص «تأسیس، ادغام، انحلال، تجزیه و واگذاری» شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته شرکت موضوع این طرح، تفویض این امور به دولت، به‌دلیل ماهیت تقنینی آن، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی و مغایر بند «۸» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری است. **شایان ذکر است حکم تبصره «۱» بند «ب» ماده (۱۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جایگزین و رافع همه مصادیق این اشکال نیست.** - بند «۱۳» ماده (۴) به ادغام و تجزیه و انحلال شرکت‌های تابعه و وابسته اشاره دارد، در صورتی که شرکت وابسته مطابق استاندارد حسابرسی به شرکتی اطلاق می‌شود که زیر ۵۰ درصد از سهام آن متعلق به شرکت مادر باشد. در این شرایط، مجمع عمومی شرکت الزاماً در اختیار شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیست که درخصوص ادغام، انحلال یا تجزیه آن بتواند رأساً تصمیم‌گیری نماید. در این‌گونه موارد یک گزینه جایگزین، **استفاده از عبارت «شرکت‌های وابسته تحت کنترل»** است.
	۱۴. تهیه طرح‌های توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی کشور و فراهم نمودن زیرساخت‌های لازم با اولویت طرح‌های تکمیل زنجیره ارزش و اعلان عمومی با هدف مشارکت بخش خصوصی پس از تأیید وزارت نفت،	مورد تأیید است.
	۱۵. معرفی و تأیید اشخاص حقیقی یا حقوقی برای دریافت وام و تسهیلات از بانک‌ها و صندوق توسعه ملی براساس اولویت‌بندی تعیین شده در بند «**۱۳**» مطابق	- در بند «۱۵»، تصریح بر بند «۱۳» نادرست به‌نظر می‌رسد زیرا در بند «۱۳» اولویتی تعیین نشده است. **بنابراین شماره بند «۱۳» باید به شماره «۱۴» اصلاح شود.** - در بند «۱۵»، عبارت «با رعایت قوانین و مقررات مربوط» به‌دلیل تصریح صدر ماده (۴) بر عبارت «مطابق با

متن طرح[1]		اظهارنظر کارشناسی مرکز
	قوانین و مقررات مربوط،	قوانین، مقررات»، زاید است. - پیشنهاد می شود به منظور جلوگیری از فراهم شدن زمینه‌های ایجاد رانت، **کلمه "حقیقی" از متن بند «۱۵» حذف شود** و فقط اشخاص حقوقی مشمول شوند.
	۱۶. کمک به ارتقاء و شفافیت اطلاعات صنعت پتروشیمی در چارچوب نظام جامع فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت نفت و انتشار گزارش‌های سالانه عملکرد صنعت پتروشیمی،	مورد تأیید است.
	۱۷. ارائه خدمات فنی، مهندسی، پشتیبانی، پژوهشی، عملیاتی، مالی، حقوقی، مشاوره‌ای، انتقال دانش فنی، فناوری اطلاعات و مدیریتی،	مورد تأیید است.
	۱۸. اقدام به هرگونه عملیات برای استفاده از زمینه‌ایی که در اختیار شرکت است به‌منظور انجام مقاصد مذکور در این اساسنامه،	مورد تأیید است.
	۱۹. همکاری با وزارت نفت در تدوین دستورالعمل‌های اجرایی، استانداردهای فنی، ایمنی و کیفیت، صدور مجوز و تمدید موافقت اصولی اجرای طرح جهت طی مراحل قانونی،	مورد تأیید است.
	۲۰. تعامل با انجمن‌های مرتبط با صنعت پتروشیمی جهت بهبود فضای کسب‌وکار،	مورد تأیید است.
	۲۱. همکاری با نهادهای قانونی درخصوص سیاستگذاری تولید، فروش، توزیع، صادرات، واردات و تنظیم بازار محصولات پتروشیمی و ارائه مشوق‌ها برای بخش‌های	**پیشنهاد می‌شود متن بند«۲۱» به شرح زیر اصلاح شود:** «همکاری با نهادهای قانونی درخصوص سیاستگذاری تولید، فروش، توزیع، صادرات، واردات و تنظیم بازار محصولات پتروشیمی، ماشین‌آلات و تجهیزات مربوطه و ارائه مشوق‌های مؤثر برای توسعه بهینه زنجیره ارزش بخش‌های

متن طرح[1]		اظهارنظر کارشناسی مرکز
	تولیدی و نظارت بر آنها،	تولیدی و نظارت بر آنها، همچنین مدیریت روابط و تسهیل تبادلات و تعاملات بین شرکت‌ها و مجتمع‌های پتروشیمی»
	۲۲. عضویت در اتحادیه‌ها، سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی مربوط به صنعت پتروشیمی به نمایندگی از دولت جمهوری اسلامی ایران.	مورد تأیید است.
ماده (۵)- ارکان شرکت عبارتند از:		**ماده (۵) در فایل طرح ناقص آمده است و قابل اظهارنظر نیست؛** حال آنکه طبق ماده (۷) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، ارکان این شرکت عبارتند از: ۱. مجمع عمومی ۲. هیئت‌مدیره ۳. مدیرعامل ۴. حسابرس مستقل و بازرس قانونی.
۱. حسابرس مستقل و بازرس قانونی		
ماده (۶)- مجمع عمومی از اجتماع اشخاص زیر به نمایندگی از دولت ۲. هیئت‌مدیره جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان صاحب سهام شرکت تشکیل می‌شود:		- در تبصره «۱» ماده (۶)، اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه، ابهام دارد. - در ماده (۶) تصریح شده است که اعضای مجمع نمی‌توانند عضو هیئت‌مدیره باشند، که این موضوع اصل مهم و مثبتی به‌شمار می‌رود. در اساسنامه شرکت ملی نفت ایران وزیر نفت از این موضوع مستثنا شده است که لازم است درخصوص عدم وقوع آن در این اساسنامه توجه گردد. - با توجه اینکه یکی از مهم‌ترین چالش‌های مناطق مرتبط با پتروشیمی مسئله اشتغال ساکنان بومی آن است، **پیشنهاد می‌شود وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز به ترکیب اعضای مجمع اضافه شود.**[1]
۱. وزیر نفت به‌عنوان رئیس مجمع،		
۲. رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور،		
۳. وزیر امور اقتصادی و دارایی،		
۴. وزیر نیرو،		
۵. وزیر صنعت، معدن و تجارت،		
۶. معاون علمی فناوری ریاست جمهوری،		
۷. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور.		
تبصره «۱»- هیچ‌یک از اعضای مجمع عمومی شرکت نمی‌توانند به‌عنوان عضو اصلی یا		

۱ . شایان ذکر است به اعتقاد برخي از کارشناسان، به دلیل سهامداري برخي از صندوق‌ها و شرکت‌هاي تابعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعي در صنعت پتروشیمي و لذا ذینفع بودن آن در تصمیمات، پیشنهاد حذف وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعي را از مجمع عمومي داده بودند. در خصوص عضویت وزیر نفت مطابق ماده (۴) قانون وظایف و ختیارات وزارت نفت عمل شده است.
ماده (۴) قانون وظایف و اختیارات و زارت نفت: وزر نفت رئیس مجمع عمومی نمایندگان صاحب سهام شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت است.
لذا در خصوص عضویت وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعي در مجمع عمومي شرکت، باید موضوع از حیث اشتغال ساکنان بومي و تعارض منافع مذکور، مورد توجه قرار گیرد و تصمیم گیري براین مبنا صورت گیرد.

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
علی‌البدل هیئت‌مدیره یا مدیرعامل شرکت یا شرکت‌های فرعی تابعه منصوب شوند. تبصره «۲»- حضور در جلسات مجمع عمومی قائم به شخص است.	
ماده (۷) – مجمع عمومی به‌صورت عادی و فوق‌العاده در دفتر اصلی شرکت تشکیل می‌شود بنا به درخواست رئیس مجمع اعضاء هیئت‌مدیره، مدیرعامل، حسابرس مستقل و بازرس قانونی می‌توانند بدون حق رأی در جلسات مجمع شرکت نمایند. **تبصره «۱»**- مجمع عمومی حداقل در هر سال دو بار تشکیل می‌شود. یکبار تا پانزدهم آبان‌ماه جهت بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال قبل و بررسی گزارشات هیئت‌مدیره، حسابرس مستقل و بازرس قانونی در دستور کار مجمع قرار دارد حضور آنها بستر فساد خواهد بود؛ بنابراین ماده (۱۳) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، مقرر کرده است که «اعضای مجمع عمومی باید شخصاً در جلسات حضور یابند. در موارد مقتضی رئیس مجمع می‌تواند اعضای هیئت‌مدیره، مدیرعامل و حسابرس مستقل و بازرس قانونی را بدون حق رأی در جلسات مجمع، به‌جز در مواردی که انتخاب یا عزل اعضای هیئت‌مدیره و یا حسابرس مستقل و بازرس قانونی در دستور کار مجمع قرار دارد، دعوت کند». **بنابراین پیشنهاد می‌شود عبارت «به‌جز در مواردی که انتخاب یا عزل اعضای هیئت‌مدیره و یا حسابرس مستقل و بازرس قانونی در دستور کار مجمع قرار دارد» قبل از عبارت «شرکت نماید»، اضافه شود.** **تبصره «۲»**- جلسات عمومی مجمع با دعوت رئیس مجمع و با حضور شش نفر رسمیت یافته و مصوبات مجمع با رأی علنی اکثریت اعضا قابل اجرا است و در صورت تساوی آرا رأی رئیس جلسه ملاک عمل خواهد بود. **تبصره «۳»**- فاصله تشکیل دو مجمع بیش از پانزده روز و کمتر یک ماه است که طی دعوتنامه و دستور جلسه مشخص برگزار می‌شود. **تبصره «۴»**- دبیر مجمع که توسط رئیس مجمع انتخاب شده مسئولیت انجام کلیه امور اداری، ثبت مصوبات، گزارشات و امور محوله است. **تبصره «۵»** – مجمع فوق‌العاده با تقاضای رئیس مجمع هیئت‌مدیره دو نفر از اعضای مجمع، حسابرسی مستقل و بازرس توسط رئیس مجمع یا نایب رئیس ظرف ۲۰ روز برای دستور خاص متقاضیان حضور حداقل ۶ نفر تشکیل می‌شود. **تبصره «۶»**- در مواردی که تصمیم‌گیری مجمع عمومی منوط به ارائه گزارش یا تأیید مدیرعامل، هیئت‌مدیره، حسابرس مستقل و بازرس قانونی باشد باید ده روز قبل از مجمع عمومی به‌صورت مکتوب ارائه و قرائت شود.	– مبنی‌بر ایراد ناظر بر ماده (۶)، حکم تبصره «۲» ماده (۷) باید اصلاح شود. **– در مواد قبلی درخصوص نحوه تعیین رئیس جلسه مجمع عمومی تعیین تکلیف نشده است و چنانچه منظور، رئیس مجمع است باید تصریح شود.** – در ماده (۷)، اطلاق حق حضور اعضای هیئت‌مدیره، مدیرعامل و حسابرس مستقل و بازرس قانونی در جلسات مجمع، محل ایراد است. در مواردی که انتخاب یا عزل اعضای هیئت‌مدیره و یا حسابرس مستقل و بازرس قانونی در دستور کار مجمع قرار دارد حضور آنها بستر فساد خواهد بود؛ بنابراین ماده (۱۳) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، مقرر کرده است که «اعضای مجمع عمومی باید شخصاً در جلسات حضور یابند. در موارد مقتضی رئیس مجمع می‌تواند اعضای هیئت‌مدیره، مدیرعامل و حسابرس مستقل و بازرس قانونی را بدون حق رأی در جلسات مجمع، به‌جز در مواردی که انتخاب یا عزل اعضای هیئت‌مدیره و یا حسابرس مستقل و بازرس قانونی در دستور کار مجمع قرار دارد، دعوت کند». **بنابراین پیشنهاد می‌شود عبارت «به‌جز در مواردی که انتخاب یا عزل اعضای هیئت‌مدیره و یا حسابرس مستقل و بازرس قانونی در دستور کار مجمع قرار دارد» قبل از عبارت «شرکت نماید»، اضافه شود.** - **تبصره «۱» ماده (۷) باید تکمیل شود،** زیرا تصویب بودجه شرکت باید مراحل قانونی خود را (رسیدگی و تصویب در مجلس براساس اصل (۵۲) قانون اساسی) طی کند. به همین جهت ماده (۱۸) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، مقرر کرده است که «مجمع عمومی عادی هرسال حداقل دوبار، یکبار حداکثر تا پانزدهم مهرماه برای بررسی صورت‌های مالی سال قبل و تصویب آن و بررسی گزارش هیئت‌مدیره و حسابرس مستقل و بازرس قانونی و سایر امور مالی و یکبار حداکثر تا پانزدهم آبان‌ماه به‌منظور بررسی و تصویب بودجه شرکت و ارائه آن به وزارت نفت جهت طی مراحل قانونی تشکیل می‌شود». - تبصره «۱» ماده (۷) دارای مغایرت با تبصره «۴» ماده (۱۸۲) آیین‌نامه داخلی مجلس است. به این صورت که در آیین‌نامه داخلی، سازمان برنامه مکلف به **ارائه بودجه شرکت‌ها حداکثر تا ۱۵ آبان‌ماه هر سال به مجلس است.**

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
	این در حالی است که در اساسنامه (طرح فعلی)، مهلت برگزاری مجمع برای تصویب بودجه شرکت، انتهای آبان‌ماه تعیین شده. ازآنجایی‌که آیین‌نامه داخلی مجلس حاکم بر قوانین عادی است، این بند نیاز به اصلاح خواهد داشت. -**حکم تبصره «۲» ماده (۷) باید قید «با رعایت ماده (۷) و تبصره «۲» ماده (۶)» را به‌عنوان شروط رسمیت جلسه مجمع اضافه کند.** این امر در ماده (۱۴) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، مقرر شده است. -**حکم تبصره «۳» ماده (۷)، نامفهوم بوده** و به‌نظر در مقام تکرار عبارت ماده (۱۷) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران بوده است که باید اصلاح شود. -**در تبصره «۴» ماده (۷)، انجام کلیه امور اداری شامل موارد مصرح در آن است** بنابراین باید عبارت این تبصره همانند حکم ماده (۱۵) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران تغییر کند و **نیز بر ثبت صورتجلسات به‌عنوان یکی از وظایف دبیر تصریح شود.** -متن تبصره «۵» نیازمند اصلاح ویرایشی است.
ماده (۸) – صورت‌های مالی سالانه شرکت به ضمیمه گزارشی درباره وضع مالی شرکت طی آن سال مالی حداکثر تا پایان خردادماه و صورت‌های مالی تلفیقی حداکثر تا پایان مردادماه سال بعد، به‌وسیله هیئت‌مدیره جهت رسیدگی و اظهارنظر به حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت تحویل می‌گردد. حسابرس مستقل و بازرس قانونی موظف است حداکثر تا پایان شهریورماه هر سال، نسبت به تهیه گزارش درخصوص صورت‌های مالی و صورت‌های مالی تلفیقی شرکت و شرکت‌های فرعی تابعه و ارائه آن به هیئت‌مدیره شرکت و اعضای مجمع عمومی اقدام نماید. گزارش هیئت‌مدیره درباره وضع مالی شرکت باید شامل خلاصه‌ای از صورت‌های مالی باشد. تبصره «۱» ـ تصمیم‌گیری در مورد صورت‌های مالی شرکت در مجمع عمومی عادی بدون تحویل و قرائت گزارش عملکرد هیئت‌مدیره و حسابرس مستقل و بازرس قانونی، اعتبار ندارد. **تبصره «۲»**– در صورتی که در تهیه یا تحویل صورت‌های مالی یا گزارش‌های مذکور در ماده (۸) این اساسنامه بیش از ده روز تأخیر شود، رئیس مجمع مکلف است به فوریت اعضای	– در ماده (۸) در راستای رفع ابهام و وضع قوانین شفاف، عبارت‌های «صورت‌های مالی» و «صورت‌های مالی تلفیقی» باید تعریف شوند. همچنین اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه مصرح در این ماده، ابهام دارد. **بنابراین پیشنهاد می‌شود بعد از کلمه «تلفیقی» عبارت «(صورت‌های مالی تلفیق شده شرکت اصلی و شرکت‌های تابعه)» اضافه شود.** **– در تبصره «۲» ماده (۸) و در تبصره ماده (۹)، نحوه تعیین نایب‌رئیس مجمع مشخص نشده است.**

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
مجمع عمومی را برای شنیدن توضیحات اعضای هیئت‌مدیره و حسابرس مستقل و بازرس قانونی دعوت کند. مجمع عمومی باید با رعایت ماده (۱۳) این اساسنامه به‌نحو مقتضی تصمیم‌گیری کند. چنانچه رئیس مجمع، اعضای مجمع عمومی عادی سالانه را در موعد مقرر دعوت نکند، حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت باید مراتب را به نایب‌رئیس مجمع اعلام کند. نایب‌رئیس مجمع مکلف است با رعایت مفاد ماده (۷) این اساسنامه، مجمع مذکور را حداکثر ظرف مدت پانزده روز دعوت کند.	
ماده (**۹**)- رئیس مجمع می‌تواند در مواقع مقتضی مجمع عمومی عادی را به‌طور فوق‌العاده دعوت کند. در این صورت رعایت مقررات تبصره «۱» ماده (۷) این اساسنامه الزامی است. **تبصره**- هیئت‌مدیره یا دو نفر از اعضای مجمع عمومی یا حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت در مواقع ضروری می‌توانند تشکیل مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده را به‌صورت مکتوب و با قید دستور جلسه مشخص از رئیس مجمع تقاضا کنند که در این صورت رئیس مجمع مکلف است مجمع درخواست شده را ظرف مدت بیست روز دعوت نماید. در صورت عدم اجابت درخواست اشخاص فوق از جانب رئیس مجمع ظرف مدت مذکور، این اشخاص می‌توانند تشکیل جلسه مجمع را از نایب‌رئیس مجمع تقاضا کنند، در این صورت نایب‌رئیس مجمع مکلف است با رعایت مفاد تبصره «۱» ماده (۷) این اساسنامه، مجمع مذکور را ظرف مدت بیست روز دعوت نماید. در این جلسه، دستور مجمع فقط موضوعی است که در تقاضانامه ذکر شده است.	- در ماده (۹) که عین حکم ماده (۲۲) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران[1] است، ارجاع به رعایت مقررات تبصره «۱» ماده (۷) به‌درستی صورت نگرفته است و به‌نظر می‌رسد **باید به تبصره «۳» ماده (۷) ارجاع داده شود.** **- همین ایراد درخصوص ارجاع به رعایت مقررات تبصره «۱» ماده (۷) در تبصره ماده (۹) نیز وجود دارد.**

۱. ماده (۲۲)- رئیس مجمع مي‌تواند در مواقع مقتضي مجمع عمومي عادي را به‌طور فوق‌العاده دعوت كند. در اين صورت رعايت مقررات ماده (۱۷) اين اساسنامه الزامي است.
ماده (۱۷)- فاصله بين ارسال دعوتنامه هريك از مجامع عمومي تا تشكيل مجمع نبايد از پانزده روز كمتر و از سي روز بيشتر باشد. در دعوتنامه بايد دستور جلسات به‌طور دقيق و كامل ذكر و درصورتي كه هريك از دستور جلسات اسناد ضميمه‌اي داشته باشند به همراه آن ضمائم ارسال شود.

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
ماده (۱۱)- رئیس مجمع در موارد مقتضی با رعایت ترتیبات مقرر در تبصره «۱» ماده (۷) این اساسنامه اعضای مجمع را برای تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده دعوت می‌کند. هیئت هیئت‌مدیره یا سه نفر از اعضای مجمع می‌توانند با رعایت تبصره ماده (۹) تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده را از رئیس مجمع درخواست نمایند که در این صورت رئیس مجمع عمومی مکلف است ظرف مهلت بیست روز مجمع یاد شده را دعوت کند. در صورت عدم اجابت درخواست اشخاص فوق از جانب رئیس مجمع ظرف مدت مذکور، مفاد ذیل تبصره ماده (۹) مجری خواهد بود. مجمع عمومی فوق‌العاده در مرحله اول با حضور تمامی اعضا و درصورت عدم حضور همه اعضا، پانزده روز بعد با حضور شش نفر از اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیم‌گیری در آن منوط به موافقت حداقل شش نفر از اعضا است. **تبصره**- صلاحیت‌های مجمع عمومی فوق‌العاده به‌شرح زیر است: ۱. اتخاذ تصمیم درخصوص تغییر در مواد اساسنامه شرکت و ارائه به وزیر نفت به‌منظور طی مراحل قانونی، ۲. اتخاذ تصمیم درباره افزایش یا کاهش سرمایه شرکت با رعایت مفاد این اساسنامه، ۳. تصمیم‌گیری در مورد انتشار اوراق بهادار در مواردی که قانون اجازه انتشار آن را می‌دهد، ۴. اتخاذ تصمیم درخصوص نحوه جبران زیان‌های وارد شده به شرکت موضوع ماده (۱۹) این اساسنامه و ارسال به وزارت نفت جهت طی تشریفات قانونی.	در ماده (۱۱)، که عین حکم ماده (۲۷) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران است، ارجاع به رعایت مقررات تبصره «۱» ماده (۷) به‌درستی صورت نگرفته است و به‌نظر می‌رسد **باید به تبصره «۳» ماده (۷) ارجاع داده شود.**
ماده (۱۲) – مجمع عمومی عادی در چارچوب سیاست‌های وزارت نفت، در غیرمواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده است، دارای صلاحیت تصمیم‌گیری درخصوص کلیه امور شرکت ازجمله موارد ذیل می‌باشد: ۱. بررسی و تصویب خط‌مشی، راهبردها، سیاست‌ها و برنامه‌های کلان شرکت،	- در ماده (۱۲) عبارت سیاست‌های وزارت نفت واجد ابهام است و در صورتی که منظور مصوبه وزیر نفت است، باید تصریح شود در غیر این صورت شائبه مغایرت با اصل (۱۳۸) قانون اساسی دارد. - در بند «۳» ماده (۱۲) عبارت «تعیین حقوق و مزایا» بدون تعیین ضابطه و چارچوب در قوانین، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است. **پیشنهاد می‌شود به‌منظور افزایش انگیزه مجمع عمومی جهت نصب افراد شایسته در**

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
۲. استماع گزارش هیئت‌مدیره، بررسی و اتخاذ تصمیم درباره صورت‌های مالی شرکت با توجه به گزارش سالانه هیئت‌مدیره و گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی، ۳. انتخاب یا ابقای اعضای هیئت‌مدیره شرکت قبل از انقضای مدت تصدی به پیشنهاد وزیر نفت، تعیین حقوق و مزایا و عزل آنان با رعایت مفاد این اساسنامه، ۴. انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت و تعیین حق‌الزحمه وی، به پیشنهاد رئیس مجمع، ۵. عزل حسابرس مستقل و بازرس قانونی به پیشنهاد هریک از اعضای مجمع، ۶. تصویب تشکیلات کلان شرکت به پیشنهاد هیئت‌مدیره با رعایت ماده (۹) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت مصوب سال ۱۳۹۱، ۷. تصویب آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی شرکت و اصلاح آنها در چارچوب قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت مصوب ۱۳۹۱ و قانون برگزاری مناقصات مصوب سال ۱۳۸۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، به پیشنهاد هیئت‌مدیره، **تبصره**- آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی مزبور برای شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته نیز لازم‌الاجرا است. ۸. تعیین روزنامه کثیرالانتشار به‌منظور درج آگهی‌های شرکت، ۹. تصویب سیاست‌های سرمایه‌گذاری و مشارکت شرکت، ۱۰. اتخاذ تصمیم نسبت به سود شرکت و نحوه تقسیم سود، ۱۱. بررسی و تصویب بودجه سالانه شرکت و ارسال آن به وزارت نفت به‌منظور طی مراحل قانونی، ۱۲. اقدام مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته برای تصویب تجزیه شرکت‌های مذکور یا تأسیس شرکت‌های فرعی جدید در ذیل آنها، علاوه بر رعایت قوانین و مقررات مربوط، منوط به موافقت قبلی مجمع عمومی عادی شرکت می‌باشد.	**هیئت‌مدیره، سازوکارهای مبتنی‌بر شاخص‌های عملکردی برای اعضای مجمع عمومی به‌کار گرفته شود.** - حکم بند «۴» ماده (۱۲) درخصوص «تعیین حق‌الزحمه» بدون تعیین ضابطه قانونی، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است. - **اطلاق بندهای «۹» و «۱۰» ماده (۱۲) بدون تقیید به رعایت سیاست‌های کلی نظام و قوانین و مقررات، مغایر اصول (۸۵) و (۱۱۰) قانون اساسی است.** به همین جهت بندهای «۹» و «۱۰» ماده (۱۰) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، در مقام بیان صلاحیت مجمع عمومی عادی این شرکت چنین مقرر کرده است: «۹- تصویب سیاست‌های سرمایه‌گذاری و مشارکت شرکت با رعایت سیاست‌های کلی نظام و قوانین و مقررات مربوط» و «۱۰- اتخاذ تصمیم نسبت به سود شرکت و نحوه تقسیم سود با رعایت سیاست‌های کلی نظام و قوانین و مقررات مربوط». -در بند «۱۱» ماده (۱۲) عبارت «طی مراحل قانونی» واجد ابهام است و باید صراحتاً رعایت اصل (۵۲) قانون اساسی مورد تصریح قرار گیرد. **بنابراین پیشنهاد می شود عبارت «از جمله رعایت اصل (۵۲) قانون اساسی» پس از عبارت«طی مراحل قانونی» اضافه شود.** همچنین باید همانند حکم بند «۱۲» ماده (۱۰) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، **عبارت «و بررسی و تصویب ضوابط اجرایی بودجه مصوب» نیز به بند «۱۱» اضافه شود.** - بند «۱۲» ماده (۱۲) قید «رعایت قوانین و مقررات مربوط» درخصوص تجزیه یا تأسیس شرکت فرعی، واجد ابهام است. همچنین اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ابهام دارد. - **تبصره بند «۷» ماده (۱۲) مجدداً شامل شرکت‌های وابسته نیز شده است،** همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، در شرکت‌های وابسته، لزوماً مجمع در اختیار شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیست که بتواند برای معاملات آنها رأساً تعیین تکلیف کند. **در این‌گونه موارد یک گزینه جایگزین، اشاره به «شرکت‌های وابسته تحت کنترل» است.** - ماده (۴) و نیز بند «ج» ماده (۲۸) قانون الحاق ۲ درخصوص سود سهام شرکت‌های دولتی (شامل شرکت‌های مستلزم ذکر نام) تعیین تکلیف کرده است. **بنابراین بند «۱۰» ماده (۱۲) اساسنامه در تعارض با احکام پیش‌گفته است.** ازآنجاکه هر دوی این موارد قانون عادی هستند و تصمیم‌گیری درخصوص میزان سود سهام شرکت‌های دولتی در اختیار دولت است، **این بند از اساسنامه نیازمند حذف خواهد بود زیرا در غیر این صورت، اساسنامه حاکم بر احکام مذکور در قانون الحاق ۲ گردیده و بی‌نظمی حقوقی ایجاد می‌نماید.** البته احکام

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
	مذکور در قانون الحاق ۲ نیازمند اصلاح جدی است اما این‌گونه استثنا ایجاد کردن نمی‌تواند مفید تلقی شود.
ماده (۱۴)- اعضای هیئت‌مدیره علاوه بر شرایط ایرانی بودن، اسلام، وثاقت و امانت و نیز سایر شرایط مقرر در قوانین و مقررات مربوط باید شرایط مقرر در قانون تجارت را داشته باشند. **تبصره «۱»**- رئیس هیئت‌مدیره از بین کارمندان صنایع نفت، گاز و پتروشیمی ایران که حداقل ۱۵ سال سابقه خدمت در صنایع مذکور را داشته و حداقل پنج سال از آن باید در سمت‌های مدیریتی باشد و اعضای هیئت‌مدیره نیز از بین کارمندان صنایع مذکور که حداقل ده سال سابقه خدمت داشته و حداقل پنج سال عهده‌دار مشاغل مهمی در آن صنایع بوده‌اند و یا از بین متخصصین برجسته دیگر که سابقه اشتغال در مدیریت مؤسسات صنعتی مهم و یا امور مالی و اقتصادی و حقوقی و مدیریتی داشته باشند انتخاب خواهند شد. **تبصره «۲»**- حداقل سه نفر از اعضای هیئت‌مدیره باید از میان کارمندان واجد شرایط صنایع نفت و گاز و پتروشیمی انتخاب شوند. **تبصره «۳»**- اعضای هیئت‌مدیره پس از انتصاب، به‌طور موظف و تمام‌وقت انجام وظیفه می‌کنند و نباید هیچ نوع شغل یا سمتی در خارج از شرکت اعم از دولتی و غیردولتی داشته باشند. همچنین اعضای هیئت‌مدیره حق ندارند جز حقوق، مزایا و پاداش دریافتی از شرکت، هیچ نوع حقوق، مزایا و پاداش دیگری دریافت کنند. حداکثر مبلغ پاداش سالانه پرداختی به هریک از اعضای هیئت‌مدیره و مدیرعامل تحت هر عنوان نباید به‌ترتیب از دو برابر و سه برابر مجموع حقوق و مزایای ثابت ماهانه وی در پایان سال مالی مورد رسیدگی، بیشتر باشد. **تبصره «۴»**- در صورتی که هریک از اعضای هیئت‌مدیره از مقررات این ماده تخلف نماید، مراجع ذی‌صلاح پس از احراز تخلف، حکم عزل متخلف و استرداد وجوه دریافتی بابت تصدی مدیریت در مدت ممنوعیت را صادر می‌کنند. **تبصره «۵»**- فعالیت‌های آموزشی که صرفاً جنبه تدریس داشته باشد، توسط اعضای	- در تبصره «۱» ماده (۱۴) واژه‌های «مهمی»، «برجسته» و «مشاغل مهم» واجد ابهام هستند. **بنابراین پیشنهاد می‌شود ماده (۱۴) به شرح زیر اصلاح شود:** «اعضای هیئت‌مدیره علاوه بر شرایط ایرانی بودن، اسلام، وثاقت و امانت و نیز سایر شرایط مقرر در قوانین و مقررات مربوط باید شرایط مقرر در قانون تجارت را داشته باشند. علاوه بر این حداقل دوسوم از مجموع اعضای اصلی و علی‌البدل هیئت‌مدیره باید واجد شرایط زیر نیز باشند: الف) دارا بودن مدرک حداقل کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های مدیریت، مالی، حقوق، اقتصاد یا مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تخصصی فنی و مهندسی، ب) رئیس هیئت‌مدیره از بین کارمندان صنایع نفت، گاز و پتروشیمی ایران که حداقل ۱۵ سال سابقه خدمت در صنایع مذکور را داشته و حداقل پنج سال از آن باید در سمت‌های مدیریتی باشد و اعضای هیئت‌مدیره نیز از بین کارمندان صنایع مذکور که حداقل ده سال سابقه خدمت داشته و حداقل پنج سال عهده‌دار سمت‌های مدیریتی در آن صنایع بوده‌اند و یا از بین متخصصان دیگر که سابقه اشتغال در مدیریت مؤسسات صنعتی مهم و یا امور مالی و اقتصادی و حقوقی و مدیریتی داشته باشند انتخاب خواهند شد. تبصره ـ ترکیب اعضای هیئت‌مدیره باید به‌گونه‌ای باشد که تنوع تخصص‌های مذکور در بند «الف» رعایت شده باشد.» -در تبصره «۶» ماده (۱۴)، اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ابهام دارد. همین ابهام در تبصره «۷» نیز وجود دارد. -**تبصره «۳» ماده (۱۴): پیشنهاد می‌شود که سازوکار تعیین پاداش سالانه هریک از اعضای هیئت‌مدیره، تابع عملکرد ایشان در طی سال باشد که با سنجش عملکرد کل شرکت، قابل ارزیابی خواهد بود و تعیین**

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
هیئت‌مدیره شرکت بلامانع است. **تبصره «۶»**- مدیران عامل شرکت‌های فرعی تابعه وزارت نفت یا شرکت و شرکت‌های دولتی و غیردولتی صنعت نفت، گاز و پتروشیمی نمی‌توانند به‌طور همزمان به‌عنوان عضو هیئت‌مدیره شرکت انتخاب شوند. **تبصره «۷»**- هیئت‌مدیره شرکت، نماینده صاحب سهام شرکت در مجامع عمومی شرکت‌های فرعی تابعه و شرکت‌های وابسته به شرکت می‌باشد و اعمال کلیه حقوق شرکت در شرکت‌های مذکور را برعهده دارد.	**پاداش مبتنی‌بر حقوق و مزایای ثابت ماهانه هریک از اعضای هیئت‌مدیره، با الگوهای جدید مدیریت انگیزه‌های مدیران، منافات دارد.**
ماده (۱۵)- وظایف و اختیارات هیئت‌مدیره شرکت به‌شرح زیر است: ۱. اجرای مصوبات مجمع عمومی، ۲. تدوین خط‌مشی، راهبردها، سیاست‌ها و برنامه‌های کلان شرکت جهت تصویب مجمع عمومی، ۳. تصویب برنامه‌های عملیاتی شرکت، ۴. پیشنهاد بودجه تفصیلی شرکت و ارقام منابع و مصارف آن به مجمع عمومی برای تصویب و طی مراحل قانونی و اخذ مجوزهای لازم، ۵. تصویب اهداف، تعیین خط‌مشی اجرایی و تصویب بودجه برای طرح‌ها و پروژه‌ها، با رعایت برنامه‌های مصوب مجمع عمومی، ۶. بررسی و صدور مجوز عقد قراردادهای شرکت و رفع اختلافات مربوط به قراردادها با رعایت قوانین و مقررات مربوط، تبصره هیئت‌مدیره می‌تواند با حفظ مسئولیت به موجب دستورالعملی که به تصویب می‌رساند، صدور مجوز عقد برخی از قراردادها را به مدیرعامل واگذار کند. ۷. تصویب معاملات اموال غیرمنقول شرکت با رعایت قوانین و مقررات مربوط،	- حکم بند «۱۲» ماده (۱۵) ناظر بر ارجاع به حکم ماده (۱۰) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت، محل ایراد است؛ زیرا علی‌رغم عدم ایراد شورای نگهبان به حکم ماده (۱۰) مزبور، حکم مذکور به جهت عدم تعیین ضوابط قانونی، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است. - حکم بند «۱۲» ماده (۱۵) با توجه به ارجاع آن به ماده (۱۴) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت[1] (مرجع صلاحیت‌دار تصویب اساسنامه)، علی‌رغم ایراد نگرفتن شورای نگهبان به ماده مزبور، واجد ابهام است و مشخص نیست که مرجع صلاحیت‌دار تصویب اساسنامه صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت کیست. - در بند «۱۷» ماده (۱۵)، اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ابهام دارد. ـ مطابق تبصره «۲» ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی، فروش اموال غیرمنقول شرکت‌های دولتی با تصویب مجمع عمومی مجاز است. اگرچه این شرکت از شمول قانون محاسبات خارج است، **لکن اموال این شرکت چون به نوعی اموال عمومی محسوب می‌شود، فروش یا انتقال آن بهتر است با اجازه مجمع باشد. درحالی‌که در بند «۷» ماده (۱۵)، این شأن برای هیئت‌مدیره دیده شده است.** **ـ بند «۱۷» ماده (۱۵) به‌دلیل احتساب شرکت‌های وابسته، واجد ایراد مذکور در بندهای قبلی است. عبارت شرکت‌های وابسته تحت کنترل جایگزین شود.**

۱. ماده (۱۴)ـ کارکنان وزارت نفت و شرکت‌هاي تابعه از نظر بازنشستگي و امور رفاهي تابع صندوق‌هاي بازنشستگي، پس‌انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت مي‌باشند که اساسنامه آنها برابر مقررات به تصويب مراجع ذي‌صلاح مي‌رسد.

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
۸. ارسال قراردادهایی که بین شرکت و دولت‌های خارجی منعقد می‌شود به وزارت نفت جهت طی مراحل قانونی، ۹. تهیه و تدوین تشکیلات کلان شرکت جهت ارائه به مجمع عمومی، ۱۰. تصویب تشکیلات تفصیلی شرکت در چارچوب قوانین و مقررات مربوط، ۱۱. تهیه و تدوین آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی شرکت و اصلاح آنها در چارچوب قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۹، قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱۱/۰۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی و سایر قوانین و مقررات مربوط، جهت ارائه به مجمع عمومی، ۱۲. تهیه و تدوین کلیه ضوابط و مقررات اداری، استخدامی، بیمه، بازنشستگی شرکت و پیشنهاد به مجمع عمومی جهت انجام تشریفات قانونی مطابق مواد (۱۰) و (۱۴) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت، ۱۳. اتخاذ تصمیم درخصوص اخذ و اعطای هرگونه تسهیلات، اعتبارات و تضامین از منابع داخلی و خارجی، عرضه اوراق مشارکت داخلی و خارجی و اتخاذ سایر روش‌های تأمین منابع مالی و جذب سرمایه به‌منظور اجرای برنامه‌های شرکت (در راستای انجام موضوع شرکت) با اخذ مجوز از مراجع قانونی ذی‌ربط و در چارچوب بودجه مصوب، ۱۴. نظارت مستمر بر مدیریت سهام، سرمایه‌گذاری و سایر امور محوله در شرح وظایف و اساسنامه شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته شرکت، ۱۵. تصویب صورت‌های مالی و گزارش عملکرد هیئت‌مدیره به‌منظور ارائه به حسابرس مستقل و بازرس قانونی و مجمع عمومی، ۱۶. پیشنهاد نحوه احتساب ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول و پیشنهاد حذف مطالبات لاوصول جهت اتخاذ تصمیم در مجمع عمومی، ۱۷. اتخاذ تصمیم در مورد اعمال حسابرسی داخلی و نظارت‌های مالی و محاسباتی نسبت	

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
به عملیات و معاملات و مخارج شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته شرکت و بازرسی کلیه امور آنها و شعب و نمایندگی‌ها و مؤسسات مرتبط، ۱۸. اتخاذ تصمیم درخصوص عضویت و مشارکت در مجامع و نهادهای تخصصی منطقه‌ای و بین‌المللی در چارچوب برنامه‌ها و سیاست‌های وزارت نفت، ۱۹. برنامه‌ریزی پیرامون امور پژوهشی، تحقیقاتی و مطالعاتی در حوزه فعالیت شرکت، ۲۰. ارائه پیشنهاد افزایش سرمایه شرکت از محل اندوخته قانونی و سرمایه‌ای شرکت موضوع مواد (۱۸) و (۲۷) به مجمع عمومی، ۲۱. اخذ هر تصمیم دیگری در مورد اداره شرکت جز درباره موضوعاتی که به موجب مقررات این اساسنامه اخذ تصمیم در مورد آنها در صلاحیت خاص مجامع عمومی است، ۲۲. انتخاب، عزل و پذیرش استعفای مدیرعامل با رعایت مقررات این اساسنامه، ۲۳. هیئت‌مدیره باید حداقل هر یک سال یکبار خلاصه‌ای از صورت اموال، مطالبات و دیون شرکت را تنظیم و به حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت ارائه کند،	
ماده (۲۱)- مدیرعامل بالاترین مقام اجرایی شرکت بوده و در مقابل اشخاص ثالث، نماینده قانونی شرکت محسوب می‌شود. مدیرعامل بر تشکیلات شرکت ریاست داشته، مسئول حسن جریان کلیه امور و حفظ حقوق، منافع و اموال شرکت است در مورد اقدامات و تصمیمات خود در برابر هیئت‌مدیره مسئول است. مدیرعامل برای اداره امور شرکت و اجرای مصوبات هیئت‌مدیره در چارچوب این اساسنامه دارای اختیارات و وظایف زیر است: ۱. اجرای مصوبات هیئت‌مدیره، ۲. عقد و امضای قراردادهای شرکت مطابق مقررات این اساسنامه، ۳. اجرای آیین‌نامه‌های اداری، استخدامی، مالی و معاملاتی شرکت، ۴. اقامه دعوی و دفاع از دعاوی اقامه شده علیه شرکت و نمایندگی تام‌الاختیار شرکت نزد مراجع قانونی، قضایی و اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از داخلی و خارجی با حق توکیل به غیر،	- در بندهای «۹»، «۱۱» و «۱۴» ماده (۲۱)، اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ابهام دارد. - در بند «۲۲» ماده (۲۱) استفاده از حروف انگلیسی HSE مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است. - در بند «۲۸» ماده (۲۱) استفاده از واژه غیرفارسی «استراتژی» مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است. **- بند «۱۱» و «۲۲» ماده (۲۱) به‌دلیل احتساب شرکت‌های وابسته، واجد ایراد مذکور در بندهای قبلی است و باید عبارت شرکت‌های وابسته تحت کنترل جایگزین شود.**

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
۵. تدوین برنامه‌های شرکت جهت بررسی و تصویب هیئت‌مدیره، ۶. تنظیم گزارش‌ها و اطلاعات مورد نیاز و ارائه آنها به هیئت‌مدیره، ۷. تنظیم و تقدیم گزارش‌های عملکرد و صورت‌های مالی شرکت و صورت‌های مالی تلفیقی جهت بررسی و تأیید هیئت‌مدیره و ارائه به مجمع عمومی، ۸. عزل، نصب، ارتقا، اعطای پاداش و حقوق و مزایای کارکنان و اخذ تصمیم درباره کلیه امور اداری و استخدامی شرکت براساس قوانین و مقررات مربوط، ۹. اعمال نظارت‌های مالی و محاسباتی و حسابرسی نسبت به عملیات و معاملات و مخارج شرکت و بازرسی در کلیه امور شرکت و شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ۱۰. تهیه طرح تشکیلات تفصیلی شرکت و ارائه آن به هیئت‌مدیره، ۱۱. تهیه طرح تشکیلات کلان شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته شرکت و ارائه آن به هیئت‌مدیره جهت طرح در مجامع عمومی شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ۱۲. تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی به‌منظور ارتقای مبانی فرهنگی، اعتقادی، علمی و تجربی کارکنان، ۱۳. تعیین وظایف و حدود اختیارات و مسئولیت‌های واحدهای مختلف شرکت، ۱۴. نظارت و کنترل و پیگیری مدیریت سهام در شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ۱۵. نظارت و کنترل و پیگیری مدیریت جذب سرمایه، سرمایه‌گذاری و مشارکت شرکت در طرح‌های سرمایه‌ای، زیرساختی با تأکید بر تکمیل رنجیره ارزش، ۱۶. تخصیص بهینه منابع در طرح‌ها و عملیات اولویتدار مصوب هیئت‌مدیره در چارچوب وظایف شرکت، ۱۷. فراهم‌سازی امکانات و زمینه اجرای مأموریت حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت و پرداخت حق‌الزحمه آنها مطابق مصوبه مجمع عمومی در چارچوب قوانین و مقررات مربوط، ۱۸. افتتاح حساب‌های شرکت به‌صورت ریالی و ارزی در بانک‌های داخلی و خارجی برای	

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
انجام وظایف شرکت مطابق قوانین و مقررات مربوط، ۱۹. تعیین صاحبان امضای مجاز و تعهدآور برای شرکت و تفویض بخشی از اختیارات خود به مدیران و رؤسای ادارات و قسمت‌های مختلف شرکت به تشخیص و مسئولیت خود. اشخاصی که اختیارات به آنها تفویض شده نیز مسئول می‌باشند، ۲۰. اقدام برای ایجاد، توسعه، نگهداری، استفاده، حفاظت از کارخانه‌ها، دستگاه‌ها و تجهیزات متعلق به شرکت، ۲۱. استفاده از شرکت‌های دارای نشان دانش‌بنیان در طراحی و تولید فرایندها و تجهیزات مورد نیاز در داخل کشور و استفاده از تولیدات داخلی در فعالیت‌های شرکت با رعایت قوانین و مقررات مربوط، ۲۲. اجرای اصول ایمنی، حفظ محیط زیست، سلامت (HSE) و پدافند غیرعامل در تمام حوزه‌های فعالیت شرکت و شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته مطابق قوانین، مقررات و استانداردهای مربوطه، ۲۳. اقدام به طراحی و برگزاری دوره‌های آموزشی با هدف تربیت مدیران کارآمد و دوره‌های آموزشی تخصصی مرتبط با موضوع فعالیت شرکت و شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ۲۴. تهیه طرح‌های توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی کشور و فراهم نمودن زیرساخت‌های لازم با اولویت طرح‌های تکمیل زنجیره ارزش و اعلان عمومی برای مشارکت بخش خصوصی پس از تأیید وزارت نفت، ۲۵. معرفی و تأیید اشخاص حقیقی یا حقوقی برای دریافت وام و تسهیلات از بانک‌ها و صندوق توسعه ملی براساس اولویت‌بندی تعیین شده طرح‌ها در این اساسنامه مطابق قوانین و مقررات مربوط، ۲۶. تهیه دستورالعمل تعامل با انجمن‌های مرتبط با صنعت پتروشیمی جهت بهبود فضای کسب‌وکار، ۲۷. اقدام به تدوین و انتشار گزارش‌های سالانه عملکرد صنعت پتروشیمی، ۲۸. تهیه پیش‌نویس چشم‌انداز صنعت، تدوین استراتژی‌ها و برنامه‌های توسعه صنعت	

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
جهت بررسی و تأیید هیئت‌مدیره و ارائه به مجمع عمومی، ۲۹. انجام تکالیف محوله براساس قوانین و مقررات مربوط.	
ماده (۲۲)- حسابرس مستقل و بازرس قانونی که باید واجد ویژگی وثاقت و امانت باشد، با رعایت قوانین و مقررات مربوط از طرف مجمع عمومی به مدت یک سال انتخاب می‌شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است. **تبصره «۱»**- اشخاص زیر نمی‌توانند به‌عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی یا نماینده وی انتخاب شوند: ۱. اعضای هیئت‌مدیره، مدیرعامل، معاونان مدیرعامل و کارکنان شرکت و شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ۲. اشخاص دارای قرابت نسبی و سببی تا درجه دوم از طبقات سه‌گانه با اعضای هیئت‌مدیره و مدیرعامل، ۳. اشخاص دارای محکومیت کیفری مؤثر و نیز اشخاص محکوم به جرائم کلاهبرداری، خیانت در امانت و جرائم موضوع تبصره ماده (۳۶) قانون مجازات اسلامی و محکومان به جرائم اقتصادی. **تبصره «۲»**- احکام مندرج در این اساسنامه در مورد حسابرس مستقل و بازرس قانونی، درخصوص نماینده دارای حق امضای گزارش حسابرسی که به‌وسیله شخص حقوقی معرفی می‌شود نیز جاری است. نماینده یا نمایندگان مذکور باید عضو جامعه حسابداران رسمی باشند.	**در بند «۳» ماده (۲۲) عبارت جرائم اقتصادی واجد ابهام است و باید همانند بند «۳» ماده (۵۶) قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، درخصوص جرائم اقتصادی به ماده (۳۶) (قانون مجازات اسلامی یا تبصره آن) ارجاع داده شود.**
ماده (۲۴)- گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی درباره عملکرد شرکت باید حداقل مشتمل بر اظهارنظر درباره موارد زیر باشد: ۱. صحت صورت‌های مالی و حساب سود و زیان و اطلاعات ارائه شده به‌وسیله مدیرعامل و هیئت‌مدیره، ۲. انطباق صورت‌های مذکور با استانداردهای حسابداری،	در تبصره «۳» ماده (۲۴) اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ابهام دارد.

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
۳. انطباق اقدامات هیئت‌مدیره و مدیرعامل درخصوص عملیات اجرایی و مالی شرکت با برنامه و بودجه، مصوبات مجمع عمومی، قوانین و مقررات حاکم بر شرکت و مفاد این اساسنامه. **تبصره «۱»**- اگر حسابرس مستقل و بازرس قانونی ضمن انجام مأموریت خود، از وقوع جرمی در شرکت مطلع شود، باید مراتب را به همراه مدارک و مستندات لازم به مرجع قضایی صلاحیت‌دار اعلام و ماوقع را به‌صورت مکتوب به اعضای مجمع عمومی گزارش کند. **تبصره «۲»**- حسابرس مستقل و بازرس قانونی، در اجرای وظایف خود، حق مطالبه، مراجعه و رسیدگی به کلیه دفاتر، پرونده‌ها، قراردادها، اسناد، مدارک و اطلاعات مربوط به شرکت را دارد و شرکت مکلف است موارد مذکور را در اختیار وی قرار دهد. انجام وظایف حسابرس مستقل و بازرس قانونی نباید منجر به مداخله در امر اداره شرکت شود. **تبصره «۳»**- حسابرس مستقل و بازرس قانونی در صورت انقضای مدت تصدی تا تشکیل اولین مجمع عمومی عادی مسئولیت‌های مقرر در این اساسنامه را برعهده دارد. حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت حق اشتغال در داخل شرکت و شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته را ندارد. **تبصره«۴»**- حسابرس مستقل و بازرس قانونی در مورد تخلفاتی که در انجام وظایف خود، مطابق این اساسنامه و قوانین و مقررات مربوط، مرتکب شود ازجمله درباره تصدیق خلاف واقع موارد مذکور در ماده (۱۷) این اساسنامه، طبق قواعد عمومی مسئولیت مدنی در مقابل شرکت و اشخاص ثالث برای جبران خسارت وارد شده مسئولیت دارد.	
ماده (۲۶)- شرکت می‌تواند هزینه و تعهدات ارزی خود را در داخل و خارج از کشور در حدود بودجه مصوب از درآمدهای ارزی خود بپردازد. شرکت در اول هر سال موافقت مقامات قانونی را برای استفاده از اعتبارات ارزی سالانه خود یکجا تحصیل و صورت هزینه‌های ارزی را هر سه ماه یکبار به مقامات مذکور و خزانه تسلیم خواهد نمود. **تبصره**- هرگاه هیئت‌مدیره تجدید ارزیابی تمام و یا قسمتی از دارایی‌های شرکت را لازم تشخیص دهد، می‌تواند با تصویب مجمع عمومی اقدام به تجدید ارزیابی بکند و چنانچه افزایش و یا کاهشی حاصل شود به حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور می‌گردد. مبلغ مازاد	**در ماده (۲۶) عبارت «مقامات قانونی» واجد ابهام است و پیشنهاد می‌شود عبارت«با اخذ مجوزهای لازم» جایگزین«موافقت مقامات قانونی» شود.**

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
به‌عنوان افزایش سرمایه شرکت منظور می‌گردد.	
ماده (۲۷)- پس از تصویب صورت‌های مالی در مجمع عمومی و احراز سود قابل تقسیم، میزانی از آن، که باید طبق قوانین مربوط به دولت پرداخت شود تعیین و به خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد و مابقی به حساب اندوخته سرمایه‌ای منظور و با تصویب مجمع عمومی عادی به‌عنوان افزایش سرمایه در شرکت منظور می‌شود. **تبصره «۱»**- استفاده از سود قابل تقسیم شرکت، خارج از وظایف و مأموریت‌های شرکت، مندرج در ماده (۴) این اساسنامه ممنوع است. **تبصره «۲»**- هیئت‌مدیره مکلف است در ابتدای دوره تصدی، صورت اموال شرکت به تفکیک محل استفاده از آنها را به حسابرس مستقل و بازرس قانونی ارائه کند. **تبصره «۳»**- شرکت می‌تواند برای سرمایه‌گذاری و تأمین منابع مالی طرح‌های مرتبط با مأموریت شرکت مندرج در ماده (۴) این اساسنامه از روش‌ها و ابزارهای مالی و سرمایه‌ای متعارف در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی استفاده و ایجاد تعهد نماید درآمدهای ناشی از واگذاری طرح‌ها مطابق قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) نیز درآمد شرکت محسوب می‌شود که در چارچوب قانون مذکور می‌تواند برای سرمایه‌گذاری و تأمین منابع مالی طرح‌های مرتبط با مأموریت شرکت هزینه کند.	- در تبصره «۳» ماده (۲۷) عبارت «روش‌ها و ابزارهای مالی و سرمایه‌ای متعارف در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی» واجد ابهام است. **پیشنهاد می‌شود عبارت «ابزارهای مالی بازار سرمایه و سیستم بانکی کشور» جایگزین شود.** - در تبصره «۳» ماده (۲۷) عنوان شده که درآمد حاصل از واگذاری طرح‌ها مطابق قانون اصل (۴۴) درآمد شرکت تلقی می‌شود. این در حالی است که مطابق قانون اصل (۴۴)، درآمد حاصل از واگذاری زیرمجموعه‌های سازمان‌های توسعه‌ای به نسبت ۷۰ درصد شرکت و ۳۰ درصد دولت پیش‌بینی شده است. بنابراین چنین گزاره‌ای در تبصره مذکور اشتباه است.
ماده (۲۹)- هیئت‌مدیره شرکت موظف است به‌منظور خودکفایی، رقابت‌پذیری، افزایش توان صادراتی، ارتقای توان مهندسی، علمی، پژوهشی، فناوری، خدماتی، تولید و توسعه صنعت پتروشیمی کشور با هدف ایجاد شرکت‌های ایرانی خصوصی و تعاونی دارای نشان (برند)، بسته کمک و حمایت از شرکت‌های پژوهشی و دانش‌بنیان در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این اساسنامه تهیه کند و به تصویب اولین مجمع عمومی برساند و نسبت به انتشار عمومی آن اقدام نماید. همچنین هیئت‌مدیره مکلف است حداقل هر دو سال یکبار نسبت به روزآمد کردن بسته	- ماده (۲۹) به جهت ایجاد الزام به اعطای کمک، بدون تعیین محل جبران آن، مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی به‌نظر می‌رسد. همچنین مصادیق کمک و حمایت معلوم نیست و ابهام دارد. - **پیشنهاد می شود ضرورت پیوست نگاری فرهنگی و اجتماعی در حیطه فعالیت‌های شرکت بر اساس ادله ذیل مورد توجه قرار گیرد:** طی سال‌های اخیر انتقادات فراوانی پیرامون پیوست‌های فرهنگی و اجتماعی طرح‌های پتروشیمی در مناطق مرتبط با فعالیت‌های این شرکت و آثار اقدامات اقتصادی آن در فضای عمومی کشور طرح شده است. اصلی‌ترین محورهای این انتقادات ناظر بر موارد زیر است:

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
مذکور اقدام و به تصویب مجمع عمومی شرکت برساند و برای عموم منتشر نماید. **تبصره:** شرکت موظف است در حوزه‌های جغرافیایی فعالیت خود، نسبت به ایفای مسئولیت‌های اجتماعی، در قالب توسعه پایدار و حفظ محیط زیست، مستقیماً و یا از طریق شرکت‌های طرف قرارداد در چارچوب بودجه سنواتی شرکت اقدام نماید.	- به کارگیری نیروهای غیربومی و آثار فرهنگی و اجتماعی ناشی از حضور ایشان بر زیست مردم - فقر مردم بومی و عدم بهره‌برداری ایشان از امکانات اشتغال‌زای این صنایع یکی از نکات ناظر بر این طرح، پرداختن به این ابعاد صرفاً براساس تبصره ماده (۲۹) ذیل موضوع «مسئولیت اجتماعی» است. اگرچه نفس‌الامر پرداختن به این موضوع نیز قابل توجه است اما این مسئله‌ای است که از سال ۱۳۹۲ و شکل‌گیری حوزه مشاور اجتماعی در مجموعه وزارت نفت عملاً مورد اهتمام و توجه این مجموعه بوده است، با وجود این، آثار قابل توجهی برای تغییر وضعیت موجود به همراه نداشته است. به نظر می‌رسد این به دلیل فاصله معنایی میان دو مفهوم «مسئولیت اجتماعی» و «پیوست‌نگاری فرهنگی و اجتماعی» است. تفاوت این دو رویکرد به اصالتی بازمی‌گردد که هر یک به دو حوزهٔ «فعالیت اقتصادی در قالب تولیدی، تجاری و بازرگانی» و «زیست اجتماعی مردم» می‌دهند. باید توجه داشت که درخصوص مفهوم مسئولیت اجتماعی اصالت با فعالیت اقتصادی است و برای بقای آن باید مسائل زیست‌محیطی و سرمایه انسانی و... نیز مرتفع گردد. در مقابل این نگاه، پیوست‌نگاری اجتماعی مفهومی است متضمن شناسایی محیط انسانی، جمعیت، مناطق تحت تأثیرات احتمالی (سرزمین)، تعیین واکنش‌های احتمالی طرف‌های تحت تأثیر، ارزیابی از آثار و پیامدهای اجتماعی و ارائه پیشنهادهای اجرایی لازم با هدف تقویت آثار مثبت و حذف یا کاهش پیامدهای مخرب و یا اصلاح برنامه کلان توسعه‌ای. به عبارت دیگر، در نگاه پیوست‌نگاری اصالت با انسان‌ها و نه فعالیت اقتصادی است. از این رو، به نظر می‌رسد پیوست‌نگاری فرهنگی و اجتماعی بر مفهوم مسئولیت اجتماعی اولویت دارد و باید در متن سند در دو قالب پژوهشی و عملیاتی (به صورت موکد در هر دو لایه) قید شود. درواقع مفهوم مسئولیت اجتماعی ناظر بر توسعه و بقای صنعت طرح می‌شود در حالی که مفهوم پیوست‌نگاری فرهنگی و اجتماعی ناظر بر توسعه اجتماعی و منافع کل جامعه مطرح می‌شود. **لذا پیشنهاد می شود متن تبصره ذیل ماده (۲۹) به شرح زیر اصلاح شود:** شرکت موظف است در حوزه‌های جغرافیایی فعالیت خود، نسبت به ارائه پیوست نگاری فرهنگی و اجتماعی، در قالب توسعه پایدار و حفظ محیط زیست و اشتغال نیروی انسانی بومی، مستقیماً و یا از طریق شرکت‌های طرف قرارداد

متن طرح[1]	اظهارنظر کارشناسی مرکز
	در چارچوب بودجه سنواتی شرکت اقدام نماید.
ماده (۳۰)- مواد مندرج در این اساسنامه تابع مقررات مندرج در مواد (۴۴۳) الی (۴۴۵) قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱ است. در مواردی که احکامی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور این اساسنامه درخصوص شرکت مقرر نشده باشد، قانون تجارت معتبر خواهد بود. **تبصره «۱»**- شرکت در غیر موارد زیر از شمول قوانین و مقررات عمومی مربوط به دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی مستثنا است. الف) قوانین و مقرراتی که نام شرکت در آن ذکر شده و یا به آن تصریح گردیده یا مقرر شده است آن قانون یا مقرره شامل دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری است که شمول قانون یا مقرره بر آنها مستلزم تصریح یا ذکر نام است، ب) مواردی که در این اساسنامه تابع قوانین و مقررات مربوط قرار داده شده است. **تبصره «۲»**- شرکت ملزم به رعایت سیاست‌های کلی نظام و مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام که ناظر بر شرکت است، می‌باشد. **تبصره «۳»**- کلیه اقداماتی که شرکت و شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته با رعایت قوانین و مقررات حاکم بر شرکت قبل از لازم‌الاجرا شدن این اساسنامه انجام داده‌اند، معتبر است.	- در تبصره «۳» ماده (۳۰)، اصطلاح شرکت‌های فرعی تابعه و وابسته، ابهام دارد. - **در این طرح باید تکلیف قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی مصوب ۱۳۵۶ و سایر قوانین مغایر با آن، معلوم شود.** ـ فراز انتهایی بند «الف» تبصره «۱» ماده (۳۰) اساسنامه پیشنهادی، زاید و اشتباه است زیرا دستگاه‌های مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، خود شامل شرکت‌های مستلزم ذکر نام نیز می‌شود. بنابراین اگر در حکمی، دستگاه‌های مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری ذکر شده باشد، شامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی خواهد بود و عبارت بیشتری لازم نیست. بنابراین حذف عبارت «که شمول قانون یا مقرره بر آنها مستلزم تصریح یا ذکر نام است» به‌منظور پیشگیری از ایجاد منفذ قانونی ضروری است.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

در گزارش حاضر طرح «اصلاح قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی» مشتمل بر ۳۰ ماده مورد بررسی قرار گرفت. مطابق ماده (۶) قانون و وظایف اختیارات وزارت نفت اساسنامه شرکت‌های اصلی تابعه وزارت نفت باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد. با توجه به اینکه آخرین اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی متعلق به سال ۱۳۵۶ و قبل از اعمال قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی است، تدوین قانون اساسنامه جدید ضروری است که به‌دلیل تأخیر دولت در ارائه لایحه، طرح «اصلاح قانون اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی» در مجلس شورای اسلامی تدوین و در دستور کار قرار گرفت. نتایج گزارش حاضر نشان می‌دهد که در تدوین طرح، قوانین بالادستی ازجمله قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی در بخش تعریف موضوع شرکت و وظایف و اختیارات آن مورد توجه قرار گرفته است. همچنین تلاش شده است تا کارکردهای سازمان توسعه‌ای ازجمله حمایت از تحقیق و توسعه، توانمندسازی نیروی انسانی و تربیت مدیران، جذب سرمایه‌گذاری و همکاری و تعامل با نهادهای فعال بخش خصوصی و توجه به تکمیل زنجیره ارزش در صنعت پتروشیمی در بخش وظایف و اختیارات شرکت مدنظر قرار گیرد. شایان ذکر است توسعه صنعت باید هماهنگ با سیاست‌های کلان نظام باشد و از این جهت، تأکید بر پیوست‌نگاری فرهنگی و اجتماعی در راستای بهره‌مندی مردم محلی مناطق نفتی و کاهش تبعیض اجتماعی و فقر در این مناطق باید همواره مدنظر باشد. بنابراین با هدف تقویت طرح نکات اصلاحی در بخش بررسی طرح در گزارش حاضر پیشنهاد شد.

منابع و مآخذ

۱. اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی، مصوب سال ۱۳۵۶.
۲. سازمان‌های توسعه‌ای، مأموریت و کارکردهای اصلی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، ۱۳۹۹.
۳. شرکت ملی صنایع پتروشیمی در قالب سازمان توسعه‌ای، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سال ۱۳۹۹.
۴. قانون اساسنامه شرکت ملی نفت، مصوب سال ۱۳۹۵.
۵. قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت، مصوب سال ۱۳۹۱.
۶. قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، مصوب سال ۱۳۸۶.
۷. قانون اصلاح قانون نفت، مصوب سال ۱۳۹۰.